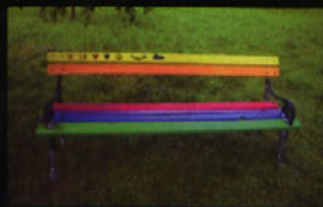

ASKRE

LETNIK: 42 | ŠTEVILKA: 3

JUNIJ 2010

.UVODNIK......
 ooo.**Nogomet.**.....**ZMAGA.**
 oooooooooooooooooooooo.**Jeeee.**oooooooooooo.
 Kdor ne skače, ni Slovinc.oooooooo.**Hej.**ooooo.
Hej.oooooooooooo.**Hej.**ooooooooooooooooooooo.**JAF.**
 oooooooooo.**Afrika.**ooooooooooooooooooooo.*Tudi v*
*Iskrah.*ooooooooooooooooo.**PREBERI.**ooooooooooooo.
Žbeži.ooooooooooooo.**Pojdi.**ooooooooooooooooooooo.
Odpotuj.ooooooooooooooooooooooooooooooooooooo●
Počitnice.ooooooooooooo.**Vročje poletje.**
 oooooooooooooooooooooooooooooooooooooo.**Počitniško branje.**
 oooooooooooooooooooooooooooooooooooooo.**Literarna priloga.**oooo
 .**POD PALMO.**ooooooooooooooooooooooooooooooooooooo.**Preberi.**
 oooooooooooooooooooooooooooooooooooooo.*Ne bo ti žal ...*

.UREDNIŠTVO ISKER.

PROJEKTNI DAN	3
KONCERT PA SE SLIŠ'	8
ZAKLJUČNI KONCERT	11
MATURANTSKI PLES	12
PREDAJA KLJUČA	14
EVROPA IN MLADI	15
ENTHUSIASM IS A PART OF THE GAME	17

LITERARNA PRILOGA	19
--------------------------	-----------

POVPRAŠUJEŠ ? PONUDIM.	36
MALE SKRIVNOSTI IZ KABINETA LATINSČINE	37
AFRIKA. KAKO? KAM? ZAKAJ?	39
1. b : 1. b - NEODLOČENO	42
MEDRAZREDNO TEKMOVANJE V KOŠARKI	43
EKSKURZIJE	44
VPRAŠALNIK	48
ANKETA	50
KRIŽANKA	51
VICI	52

Šolsko glasilo

37.014.77

ISKRE

Iskre

inv.št.:K /

18253

GLAVNE UREDNICE

KRISTI HODAK
META KOMPARA

MENTORSTVO

IRENA KRAPŠ V.

TEHNIČNI UREDNIK

ČRT HAREJ

NAKLADA

200 IZVODOV

FOTOGRAFIJE

ČLANI FOTOGRAFSKEGA
KROŽKA

VIPAVA, JUNIJ 2010

PROJEKTNI DAN

V soboto, 10. 4. 2010, je na naši šoli potekal projektni dan na temo totalitarizmov 20. stoletja. Dijaki smo lahko skozi pripovedi gostov ter prek številnih delavnic odkrivali grozote, ki so jih ljudje preživeli. Ponujamo vam nekaj vtisov, ki so jih napisali dijaki iz posameznih delavnic.

Preživeti Auschwitz

Za delavnico sem se odločila, ker sem o tem taborišču veliko slišala, nikoli pa nisem imela priložnosti nikogar vprašati, kako je tam bilo – kaj so jedli, ali so se lahko med seboj družili ...

O Auschwitzu sta nam pripovedovali gospa Marija in gospa Tončka.

Najbolj me je šokiralo, ko je gospa Marija brala pisma, ki jih je pisala svoji družini na poti v taborišče. Prvo pismo je bilo v

slovenščini, druga tri pa v italijanščini. Bilo je zelo pretresljivo, saj je bilo v pismih večkrat napisano: »Mamma, ti prego non piangere.« (Mama, prosim ne joči.)

Ga. Marija je s seboj prinesla tudi nekaj slik iz njene mladosti.

Ko smo gospo Tončko vprašali, kako dočakaš visoko starost, nam je odgovorila, da moraš biti skromen in veliko delati.

Ogledali smo si tudi 3 posnetke, ki so nam še bolj nazorno prikazali trpljenje in nesrečo teh ljudi.

Delavnica mi je bila zelo všeč, ker si sedaj vse bolje predstavljam in razumem.

KRISTINA FRANZA, 1. C

Gonars

Pred mano je stal seznam. Okoli mene pa še vsaj 20 ljudi, ki so se hoteli napisati na zaželena mesta. Toliko ponudbe, da človek ne ve, kaj bi izbral. Potem pa je sošolka rekla, da najbolje,

da gremo v Gonars. Pritrdila sem ji in se napisala na prosto mesto.

Za Gonars sem slišala prvič. Nisem vedela, kje je, kaj je bilo tam in kako je povezano z našim projektnim dnevom. Vprašanje je letelo na našega najljubšega strica Googla, ki mi je povedal, da je to mesto v bližini Palmanove, blizu katerega je bilo med drugo svetovno vojno ustanovljeno koncentracijsko taborišče. Zelo neizčrpno. Vse dobi čisto drugačno obliko, ko srečaš

nekoga, ki je tam bil, ki je šel skozi vse muke tega taborišča. Z nami je namreč Gonars obiskal slikar g. Marjan Tršar, ki je bil med drugo svetovno vojno zaprt v gonarškem taborišču. Najprej smo si ogledali njegove umetnine, na katerih je upodobil veliko prizorov iz taborišča, nato pa smo se odpravili v Gonars.

Od taborišča ni ostalo nič; le še kostnica s posmrtnimi ostanki ljudi, ki so tam umrli, spominska plošča in informacijska tabla pričajo o zločinih, ki so se tam dogajali. G. Tršar je bil v Gonarsu prvič od svoje vrnitve in zanimivo je bilo poslušati spomine nekoga, ki je ta kraj že videl v čisto drugačni podobi. Na kratko nam je povedal, kakšno

je bilo taborišče in kako so tam živeli, koliko so jedli (zajemalko mineštre, ki je bila bolj voda in 8 dag kruha), pa tudi kakšno anekdoto. Veliko pa je tudi poudarjal, kako nesebično so delili hrano, ki so jim jo poslali v paketih.

Domov sem se vrnila polna lepih vtisov in z upanjem, da se kaj takega ne bo nikoli več zgodilo.

A.T.

Likovne delavnice

Nama se je v celoti dan zdel dokaj zanimiv, uvodni program je bil morda speljan preveč na dolg in nezanimiv način, ampak je bilo lepo poslušati. Po najinem mnenju bi se morali mi z gosti pogovoriti sami, jih vprašati, kar nas zanima, se posvetovati z njimi ... Sama tema je bila za pogovor zelo zanimiva, ker se o le tej temi dan danes govori vse več in vedno bolj prihaja na dan. O tem se velikokrat pogovarjajo npr. stari starši, dedki, babice, pa tudi ljudje srednjih let, ki poznajo to plat ... Tema je za pogovor zanimiva, pri risanju sva imela pa ogromne težave, tako da sva na koncu narisala nekaj čisto nasprotnega, brez povezave s temo ... Težko je pri risanju izraziti vsa tista mnenja, dejstva, čustva in jih izliti na papir. Delavnica nama je bila zelo všeč, bilo je zelo sproščeno, zabavno, klepetali smo, všeč nama je bilo to, da sva lahko risala, kar sva želela, ker tistega preprosto nisva mogla, znala. Kot vsem, pa je bil zaključek v avditoriju tudi nama zelo všeč.

ERIK KRANJC, 1.C

TADEJ SEVER 1.

Judje v Gorici

Totalitarizmi. Čeprav smo se gotovo že vsi srečali s tem pojmom, nam gotovo še ni vse kristalno jasno, zato so se naši profesorji odločili, da nas o tem bolje podučijo in nam pripravijo zanimiv projektni dan.

Naša skupina se je skupaj s prof. Sonjo Černigoj in prof. Bogomirjem Troštom ter g. Renatom Podbersičem na čelu odpravila v Gorico na ogled judovske sinagoge, ki so jo prav nam na čast odpri, saj je sobota dan judovskega počitka. Pred vstopom v

posvečen prostor so si fantje nadeli posebna pokrivala, saj moški ne smejo »goli« pred Boga. Sledil je ogled shodnice, kjer smo spoznali jude skozi zgodovino, vse od časov pred Kristusom do njihove razselitve po Evropi, holokavsta med drugo svetovno vojno, pa ustanovitve države Izrael in se seznanili s potekom njihovega bogoslužja. V predprostoru smo si ogledali manjši muzej z značilnimi judovskimi predmeti, ki jih verniki uporabljajo pri bogoslužju in v vsakdanjem življenju, ter fotografije in druge dokumente, ki opozarjajo na nekdanjo močno judovsko skupnost v Gorici. Iz sinagoge smo stopili v ulico nekdanjega geta – ozke, visoke in strnjene hiše, ki še vedno pričajo o svojih nekdanjih prebivalcih.

Na poti domov nas je čakal še postanek na zadnji življenjski postaji – pokopališču. Spomeniki brez rož in smiselne postavitve tudi s hebrejskimi napisi so pritegnili naše poglede.

Polni novih dogodivščin in spoznanj smo zaključili ogleda in naprej uživali v soboti.

POLONA PETRIČ

Brezna

Po dolgi vožnji po gozdu smo prišli do brezna. Bil je na vrhu hriba, obkrožen s številnimi drevesi. Prof. Bogdan Vidmar man je govoril o žrtvah nasilja in brutalno umorjenih ljudeh. Zamisliš se, kako je lahko človek tako krut, kaj vse je zmožen narediti iz političnih ali osebnih razlogov. V breznih je veliko ljudi izgubilo življenje, le nekateri so se rešili. Na drevesih ob breznu so bili protifašistični napisi, ki so jih napisali svojci žrtev, ko so izvedeli, kaj se jim je zgodilo.

Poleg brezen smo si ogledali še Park NOB, ki je bil prav tako nekaj posebnega, še posebej čisto na vrhu, kjer je krasna razgledna točka.

Naš dan je bil zelo zanimiv, poučen in zabaven, posladkali smo se tudi s sladoledom. Ampak ... naj odmislimo (adrenalinsko) vožnjo. =))

TJAŠA PETRIČ

Ob meji I.

»Mama, kdaj bomo šle kaj po nakupih v Italijo?« je standardno vprašanje v naši družini, ko zjutraj (prepozno, ker vsako jutro zaspim) odpreš omaro in obupano ugotoviš, da ni v njej niti ene »pametne« majice. In mojemu vprašanju vedno sledi isti odgovor: »Ma kaj še nimaš zadosti cunj? Vprašaj nono, kako je bilo, ko niso smeli čez mejo prinesiti več kot tiste najbolj nujne stvari?« Nato se ji samo posmehnem in grem v šolo.

Morda je bila ravno iz tega razloga na projektnem dnevu delavnica Ob meji zame zelo zanimiva. Že takoj na začetku skupnega dela prireditve sem vedela, da bo to dan, od katerega bom resnično »nekaj odnesla«. Odpeljali smo se v Novo Gorico, na trg ob železniški postaji, kjer danes meje med Italijo in Slovenijo ne določa več mreža. Tam nas je pričakal direktor Pokrajinskega muzeja v Novi Gorici in nam predstavil, kako je izgledalo življenje ob zahodni meji Jugoslavije. Ker se je Jugoslavija popolnoma zaprla, ljudje niso smeli prehajati v Italijo, dokler niso dobili prepustnic – g. direktor muzeja nam je povedal, da je bila zanj prepustnica okno v svet! Meja pa ni pustila posledic le na gospodarskem področju, ampak tudi v življenju ljudi. Ponekod je razdelila družine, vasi, posestva. V Italijo so šli z enimi hlačami, vračali so se s tremi, štirimi, oblečenimi druge na vrh drugih ... Mejo so prečkali peš, vrnili so se s kolesom, tihotapili so v čevljih, rokavih. To je le delček mozaika takratnega življenja.

Po uvodnem delu smo si ogledali razstavo na železniški postaji in se nato odpeljali v najmanjši muzej na svetu – stražni stolp v Vrtojbi. Vanj smo lahko vstopili in si tudi tam ogledali razstavo. Le še nekaj fotografij za Iskre in spletno stran ter odhod domov.

Ob meji II.

Prvo vprašanje, ki se mi je porodilo ob naslovu delavnice je bilo: »Uf, zagotovo bomo rabili hoditi gor in dol ob meji in poslušati, katerega leta so Italjani vzeli Slovincem ta košček in obratno. Kašen dolgčas!« Vendar se je naša delavnica pokazala v drugačni luči, kot sem si jo sprva zamislila. Veliko ljudi si nas danes ne more niti predstavljati, kakšne težave nam lahko povzroča meja, saj je tako rekoč ni več. Meja, ki je »presekala« mesto Gorica, je povzročila veliko gorja, celo smrtno žrtve. Seveda meja ni bila le po Gorici, ampak se je vlekla na sever in pa na jug. Ustavili smo se na trgu, kjer je bila nekoč železna ograja s stražarji. Danes o meji ni več sledu, se pa je zagotovo vtisnila v spomine ljudi, ki so tam živeli. Vodič nam je poleg lege in malo zgodovine povedal tudi nekaj zanimivih zgodb, o »švercanju« in pa življenju razdvojenih ljudi. Kar nemogoče se mi je zdelo, da ljudem ni bilo dovoljeno čez mejo prinesiti niti metle!

Ogledali smo si tudi manjši muzej, v katerem so razstavljene uniforme vojakov, ki so mejo stražili, tako z jugoslovanske kot italijanske strani, ter mnogo zanimivih slik. Najbolj zanimiva se mi je zdelo, ko so se ljudje zbrali na obeh straneh meje in železno ograjo uporabili kot mrežo za odbojko.

Nato smo se odpeljali še do Vrtojbe, kjer smo si ogledali stražarski stolp, preurejen v muzej. Nanj smo se tudi povzpeli in si ogledali razgled, ki so ga nekoč imeli stražarji.

Ob vseh novih spoznanjih sem zelo vesela, da meje ni več in da nam je življenje tako zelo olajšano. Kljub temu, da sem dan začela s pesimističnimi mislimi, mi bo ta projektni dan ostal v lepem spominu.

Bitka v vesolju

Sam sem bil v skupini, v kateri smo obravnavali bitko za prevlado v vesolju med dvema velesilama in sicer med Združenimi državami Amerike, in Sovjetsko Zvezo. Ko smo se zbrali v razredu, nam je prof. Alojz Grahor na zanimiv način predstavil ozadje te tekme za prevlado v vesolju, nato pa smo si ogledali film o tej tematiki: VESOLJSKA DIRKA. Film je bil zelo zanimiv in je na razumljiv in nazoren način predstavil, kaj se je dogajalo v obdobju hladne vojne. Bitka se je odvijala med Sovjetsko zvezo in Združenimi državami Amerike. Predstavlja pretresljivo zgodbo o dveh genialnih znanstvenikih, ki vsak na svoji strani poizkušata zgraditi najmočnejšo raketo, s katero bi zavladata svetu. Oba sta prezirala ideologijo svojega nasprotnika in sta bila pripravljena žrtvovati vse in vsakogar za glavno nagrado. Ta je bila prvi pristanek na luni. Bitka je bila neusmiljena, terjala je veliko denarja in človeških življenj. Sprva je v njej vodila Sovjetska zveza, končni uspeh – prvi pristanek na luni je uspel ZDA, saj je sovjetski tekmelec s tajnim imenom »Glavni projektant« umrl.

Po malici in odmoru smo pogledali film do konca in še nekaj časa razpravljali o tematiki, predstavljeni v filmu. Zatem smo se vsi učenci zbrali v avditoriju, kjer smo imeli zaključno prireditev ob tem projektnem dnevu.

KONCERT PA SE SLIŠ

V petek, 9. 4., smo na Škofijski gimnaziji Vipava z dobrodelnim koncertom uresničili dolgoletno željo, da bi lahko mladi, ki se šolajo ali so se šolali v tej ustanovi, tudi širšemu občinstvu pokazali, kaj zmoreta njihova glasbena ustvarjalnost in talent.

Včasih ni potrebno veliko, da se zgodi kaj dobrega: ena beseda, ena misel in potem malo trme oziroma dobre volje za delo. Tako je bilo tudi z idejo o koncertu, na katerem bi svojo ustvarjalnost lahko pokazali premnogi dijakinje in dijaki, obdarjeni s talentom petja ali igranja na katerega od instrumentov.

Ker v letošnjem šolskem letu ni bilo tradicionalnega dobrodelnega koncerta Slomškove ustanove, na katerem prej omenjeni mladi glasbeniki vseh štirih katoliških gimnazij lahko pokažejo svojo nadarjenost, je bila želja po tovrstnem internem koncertu še toliko bolj na mestu.

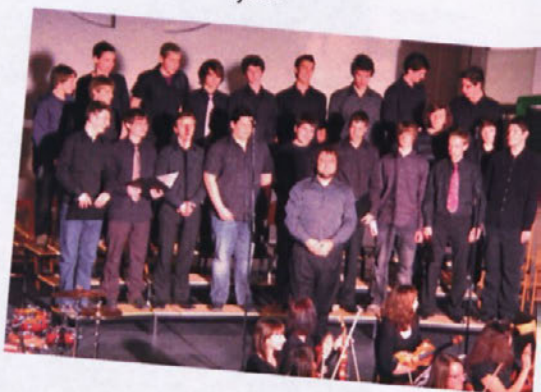
Na šoli vsako šolsko leto pripravimo tri večje prireditve: miklavževanje, proslava ob kulturnem dnevu in zaključna prireditev. Kar nekaj glasbenih točk, pripravljenih za te prireditve, je v spominu marsikoga pustilo tako močno sled, da so se vedno znova pojavljale pobude, da bi jih še kdaj slišali na mogoče malo večjem, razširjenem koncertu. Med prvimi, ki so zavzeto in z obiljem energije sledili tej ideji, je bilo več

kot trideset mladih, ki so se pod vodstvom dijakinje tretjega letnika, Mete Praček, zbrali v godalnem in simfoničnem orkestru. Priredbe skladb za oba orkestra, ki so se jim pridružili tudi kitaristi Samo Vovk, Črt Harej in Urban Štrancar, pevci Luka Kobal, Klemen Červ in Robi Rolih ter bobnarka Nastja Vovk, je pripravila drugošolka Barbara Grahor.

Na koncertu so poleg njih sodelovali še trije šolski pevski sestavi (mešani pod vodstvom Loredane Sajovic, dekliški pod taktirko Ane Kodelja in novoustanovljeni fantovski, ki ga je pripravljal Igor Hodak), Vipavski tamburaši pod vodstvom Neže Žgur ter skupini kažiPot! in Žametne vrtnice. Večer pa so pomembno zaznamovale še obetavne solistke: pianistki Meta Fajdiga in Sara Rustja, flavtistka Jana Fajdiga ter sopranistki Natalija in Kristina Budin.

V sklopu prireditve so se predstavili še mladi iz umetniške skupine Ichthys (med njimi tudi nekdanji dijak škofijske, kipar Lan Seušek.), ki so v atriju in na hodnikih gimnazije razstavili svoja dela in desetminutni video.

Mirno lahko zapišem, da je koncert pustil izjemno pozitiven odmev, tako pri nastopajočih kot tudi poslušalcih. Še posebej je vse navdušil optimizem, ki ni vel samo iz skladbe Viva la vida, ampak iz celotnega dogajanja. Videti toliko mladostne ustvarjalnosti na enem mestu – neprecenljivo!

IZJAVE:

ŠGV-jevci ste še enkrat pokazali prefinjen občutek za organizacijo vrhunskih kulturnih prireditev. Koncert Pa se sliš' je bil domiselno sestavljen kolaž glasbenih točk, ki je pokazal izredno talentiranost in ustvarjalnost nekaterih nekdanjih in sedanjih dijakov ŠGV. Navdušen sem bil tako nad poustvarjanjem vokalnih, instrumentalnih in vokalno-instrumentalnih skladb iz zakladnice klasične glasbe, kot tudi nad čudovitimi priredbami modernejšje glasbe. Enkratno, od prvega do zadnjega nastopa. Po mojem mnenju so take prireditve izredno pomembne za promocijo ŠGV in morajo postati oziroma biti sestavni del življenja šole.

Egon Stopar, obiskovalec

Tak dogodek nam pomeni priložnost, s katero lahko pokažemo, da je glasba tista, ki povezuje generacije, ki obuja spomine in ki ponuja priložnosti za ponovna srečanja. V nas vzbudi nove ideje, želje po novih izzivih in ustvarjanju. Upamo torej, da se bomo čez leta spominjali tega dneva kot prvega tradicionalnega koncerta Pa se sliš'.

Barbara Grahor, avtorica priredb in članica simfoničnega orkestra

Slišalo se je: »Naj živi življenje« (Viva la vida). Res je čudovit ta svet, ko prepustiš mladim, da ustvarjajo in razvijajo svoje talente. Ko lahko pokažejo, kaj znajo, kam vlagajo svoj čas, kaj je njihova strast. Ko se v želji ustvariti nekaj novega ali pa ponoviti star dosežek, zberejo skupaj v svetu glasbe. Ko se na koncu vsi sprašujejo: »Bo tak koncert vsako leto?«

Emilija Grahor, ena od organizatoric koncerta

BOJANA PIŽENT KOMPARA

PA SE SLIŠ'

9. april 2010 je bil na ŠGV zelo poseben. Odvijal se je namreč dobrotelni koncert, ki smo ga v večini pripravili dijaki, seveda s pomočjo profesorjev. Eden izmed nastopajočih je bil tudi prav za to priložnost ustanovljen simfonični orkester, ki je enostavno zažigal. Ker sem imela to čast, da sem orkestru dirigirala, lahko rečem, da bi z njimi še mnogokrat sodelovala. In sedaj vam bom povedala zakaj.

Na vajah so bili zbrani, pridni in niso povzročali direndaja. No, da mi ne boste vsega verjeli, to ni čisto res, saj normalen dijak mora od časa do časa tudi kakšno ušpičiti. Sploh pa, če je orkester tako številčen in ga sestavljajo različni karakterji. V njem je zaigralo kar nekaj čez 30 dijakov in dijakinj, bivših in sedanjih, dolgonogih in kratkonogih, kratkolasih in dolgolasih, kratkojezičnih pa tudi dolgojezičnih. Skratka zelo pisana zasedba.

Če sem slučajno kdaj razmišljala, da ne bom nikoli profesorica, lahko sedaj rade volje rečem, da to ne drži več. S tistimi dijaki, ki so naredili vaje zanimivejše, se od takrat zelo dobro razumem. V čem je ta recept, res ne bi vedela, vem pa, da mi je bilo z njimi zares

lepo delati. Nekateri so me poimenovali profesorica ali celo mama, kar mi sicer ni bilo preveč všeč, vendar so s tem popestrili naše delo in pripomogli k temu, da sem pridobila še več izkušenj. Recimo, kako se bnašati do malo bolj živahnih najstnikov

Vaje so potekale med poukom po eno ali dve šolski uri, in sicer dober mesec pred nastopom. Vadili smo štiri skladbe. Za eno izmed skladb je priredbo napisala bivša dijakinja ŠGV Neža Žgur, študentka kompozicije in diriganja na Akademiji za glasbo v Ljubljani, za ostale tri pa naša dijakinja Barbara Grahor. Pri dveh je z nami zapel in zaigral še band, ki je prišel na nekaj zadnjih vaj in katerega so sestavljali sedanji dijaki, en bivši dijak in celo domski vzgojitelj.

Na dan koncerta smo dopoldne vadili v telovadnici, kjer je Pa se sliš' tudi potekal. Porabili smo kar veliko časa za postavitve tako stolov in stojal kot tudi mikrofонов. Ko smo končno končali s tonsko vajo, smo že komaj čakali, da pride večer in z njim čas koncerta. Nekaj minut pred začetkom smo dekleta zapolnila vsa ogledala v stranišču, kjer smo se še zadnjič prepričale, ali smo zakrile vse mozolje. Nato je še vsak natančno uglasil svoj inštrument. Potem je sledil kratek govor moje malenkosti, s katerim sem dijakom dala vedeti, da so najboljši in da gremo skupaj v to in da bo, kar pač bo. Čeprav bi v tistem trenutku verjetno bolj jaz potrebovala kakšno spodbudno brco kot pa oni, ampak ne bomo se spuščali v podrobnosti. Ne

smem čisto vsega izdati, kar se je dogajalo v zaodru.

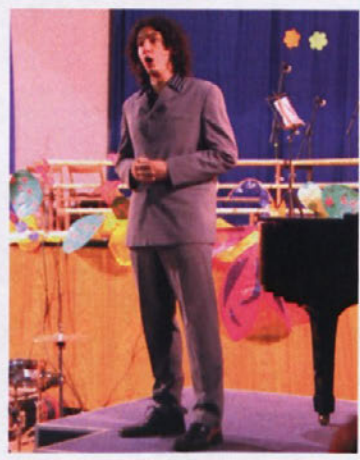
In že smo bili na prizorišču. Telovadnica polna znanih obrazov, adrenalin pa povečan sto na uro. Prva skladba, Jenkinsov Palladio, je izzvenela odlično. Doživeli smo velik aplavz. To je bil dober znak. Nato so nastopali drugi dijaki, bivši dijaki, mešani zbor, dekliški zbor in celo moški zbor, ki je bil, prav tako kot orkester, ustanovljen za ta koncert. Druga točka orkestra je bila skladba Viva la vida, skupine Coldplay, s katero je nastopil tudi band. S tem nastopom smo si priigrali še večji aplavz, saj je zvrst te skladbe povšeči mladim, ki so nas prišli poslušat. Naslednja je bila Hymn to freedom. Pri tej je bil orkester spremljiva mešanega zbora, in sicer pod taktirko ge. Loredane. Kot zadnja točka orkestra in tudi koncerta je bila skladba Čas slovenske skupine Dan D. Tukaj je publika čisto »ponorela«. In to nam je bilo všeč. Vsi so stali na nogah, peli, žvižgali, ploskali v ritmu glasbe. To je bil tisti »what a feeling«. Čeprav je bil koncert dolg skoraj dve uri, se verjetno nihče ni dolgočasil, saj smo morali zadnjo skladbo ponoviti. Po koncu koncerta smo se zbrali v jedilnici, kjer smo imeli pogostitev, poklepetali in si čestitali z drugimi nastopajočimi ter se zahvalili našima »ta glavnima šeficama«, prof. Emiliji in prof. Bojani, brez katerih bi koncert težko uspel.

To je bil res dogodek, zaradi katerega absolutno ne obžalujem, da sem se vpisala na Škofjisko.

META P.

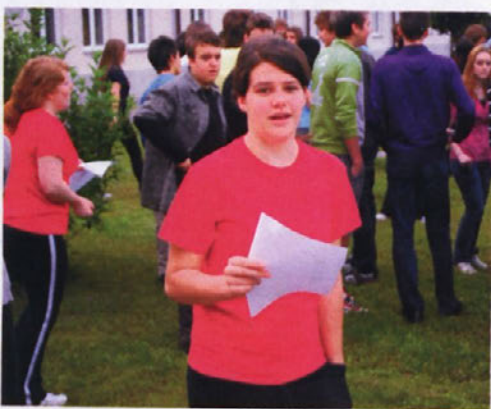
ZAKLJUČNI KONCERT

MATURANTSKI PLES

PREDAJA KLJUČA

EVROPA IN MLADI

3. c smo se jeseni 2009 odločili sodelovati na tekmovanju Evrošola, kjer smo se kar dobro odrezali, a si nismo priborili potovanja v evropski parlament v Strasbourgu. Zato smo se odločili poskusiti še na drug način, in sicer s sodelovanjem na simulaciji evropskega parlamenta. Za to pa se seveda nismo odločili, ker bi želeli na vsak način zmagati ter odpotovati v evropski parlament, temveč zato, da se o sami Evropski uniji in njenih zadevah malo bolj poučimo. Kmalu smo ugotovili, o kolikih stvareh se nam pravzaprav niti sanjalo ni. Če se kdaj sprašujete, kaj vse počnejo poslanci, ki so »tam gor« in odločajo o nas, ki smo »tu spodaj«, naj vas potolažimo. Evropski parlament poteka čisto drugače kot politika v RS. Evropski poslanci imajo zares velike zaposlitve in odločajo o zelo pomembnih stvareh, ki zahtevajo tudi veliko odgovornosti. Vedno pa je na njihovih razpravah prisoten dialog, pa tudi pojma koalicija in opozicija jim nista poznana. Debatirajo pa o rešitvah, za katere res menijo, da so

dobre in bodo koristne, seveda vsak na svojem področju, saj je vsak poslanec v evropskem parlamentu vključen v eno od strank, za katere prepričanja se tudi vestno zavzema.

Poleg dela poslancev pa smo se udeleženci evropske simulacije, ki jo je organiziral Klub evropskih študentov pri nas, posvetili predvsem drugim stvarem. Teme razprav so nam bile vnaprej določene in so se skozi vsako simulacijo spreminjale. Prva, šolska simulacija, je potekala 8. marca pri nas, na ŠGV-ju, v učilnici 3. c, tema za našo skupino pa je bila pomoč Haitiju. Ker smo se dobro odrezali, je 25. aprila v Novi Gorici sledila regijska simulacija, kjer je naša skupina debatirala o obnovljivih virih

energije. Tudi tukaj smo bili zelo uspešni, zato smo že 14. maja »odpeketalii« □ v sam parlament RS, kjer smo imeli čisto pravo zasedanje s še tremi slovenskimi gimnazijami: gimnazijo Novo mesto (naši »direktni« nasprotniki v debati), gimnazijo Velenje

in gimnazijo Domžale. Na tej simulaciji v državnem zboru nas je lepo pozdravil tudi naš evropski poslanec, doktor Milan Zver, kar smo si šteli v veliko čast. Zasedanje je moral žal kmalu zapustiti, vendar je poudaril, da smo zanj vsi že sedaj odlični politiki in da ga je zelo prijetno presenetil dialog, ki je bil na razpravi prisoten. Poudaril je, da smo vsi, ki smo se te simulacije udeležili, zmagovalci. Konkurenca na sami nacionalni simulaciji je bila torej velika in nekoliko rivalstva je bilo vsekakor čutiti. Prva nagrada je bila, kot že omenjeno, pot v Strasbourg in udeležitev čisto pravega zasedanja (ki se je odvijalo 21. maja). Vsak izmed nas se je zagotovo že pomalem videl na enem izmed tistih modrih stolčkov ... Zmagovalec pa je bil seveda le eden, in to je bila gimnazija Velenje, ki se lahko nedvomno pohvali z odličnimi debaterji. Sledila jim je gimnazija Novo mesto, častno tretje mesto pa je bilo dodeljeno nam, 3. c razredu Škofjiske gimnazije Vipava. Četrto, a ne zadnje mesto, je pripadlo gimnaziji Domžale. Mi smo bili nad rezultati nekoliko razočarani, saj smo seveda vsi upali, da nam bo uspelo doseči prvo mesto, a smo bili hkrati že tega, da smo prišli tako daleč, zelo zelo veseli. Vsekakor pa so izkušnje in znanje, ki smo ga s pripravami na simulacije in s samimi razpravami dobili, tisti, ki štejejo. Tema nacionalne simulacije za našo skupino je bila mladinska politika EU, v katero pa je bil vključen tudi zakon o malem delu.

Le nekaj dni kasneje po našem zasedanju v parlamentu (s celimi okni), ki je potekal mirno in v pravem političnem dialogu in kjer je bilo vzdušje zelo pozitivno, so se na demonstracijah proti temu zakonu začeli dogajati izgredi. Prišlo je celo tako daleč, da so se nekateri posamezniki začeli »izživljati«
nad lastnim parlamentom (s posledično, razbitimi okni). Pozabimo na to, kdo vse se je tega protesta udeležil in kateri so bili razlogi njihovo za demonstriranje ter kdo je za take izgrede resnično kriv in jih je izvajal, ter na to, kdo bo sedaj zares prev-

zel odgovornost. Zamislimo se raje nad dejstvom, da so se slovenski študentje (in tudi dijaki!) znesli nad lastnim državnim parlamentom, kar je, po mojem mnenju, zelo huda zadeva, o kateri se bo nedvomno še veliko govorilo. Menim, da je bila množica dovolj velika, da bi tudi z mirnimi demonstracijami zagotovo nekaj dosegla. Morda se res vsi ne strinjamo z ravnanijo obstoječe vlade, pa vendar se mi metanje kamnov (itd.) v lasten državni parlament ne zdi primerno reševanje težav in dokazovanje svojih argumentov (ki pa jih, bodimo pošteni, številni udeleženci niti niso imeli »popolnoma«
izdelanih). Ko tako pomislim, se mi zdi prav čudno in celo nekoliko žalostno, da smo slovenski dijaki bili sposobni mirno razpravljati o istih stvareh – in to le pet dni prej. Ironija. Vprašanje je, kdo nas bo sedaj sploh še jemal resno in nam zaupal.

Kljub temu se z veseljem spominjam simulacije. Osebo jo jemlem kot čudovito izkušnjo, skozi katero sem lahko poglobljeval spoznanje delovanja evropskega parlamenta in teme, ki so v EU trenutno aktualne. Menim, da je bila simulacija tudi odlična priložnost, da smo se kot razred povezali in nastopali kot eno. Vse to nedvomno odtehta tudi samo potovanje v Strasbourg.

ANA GREGORIČ, 3. C

THE Sun

ENTHUSIASM IS A PART OF THE GAME

It does not happen very often that you come across important, influential people who are moreover sincere, modest, witty and appealing.

Last October I was lucky to have such an opportunity when my family received some fascinating friends from Scotland for a week. I enjoyed enormously the company of all our guests, though I dedicated most of my time to a very special one, Trevor Michael Thomas Kavanagh. I was pleasantly surprised to hear later on about his being the political editor of The Sun newspaper and one of the few figures to emerge from the British press. As my chats with him were particularly noteworthy, I decided to put some of our words down on this paper – as my questions (Q) and his answers (A).

Q. You were named as one of the most influential individuals of the British media. That's quite a feeling, isn't it? (He brushed the notion aside as I expected)

A. Believe me, I'm absolutely baffled by this most powerful man in Britain's role. It is certainly not a skin I feel comfortable with.

I am not personally influential, I just happen to work for the most influential newspaper in Britain.

Q. OK., but besides this 'label' the public has given you, I suppose you are aware of the influence you, as a journalist, and your paper can exercise.

A. Yes, of course, the media is generally known to play an important role in leaving an impact on people – and the influence is much more obvious in politics where every word can be crucial. So I guess The Sun does have a powerful voice on Europe, as our 10 million readers on the whole are very sceptical. And when The Sun does a story, it does it BIG.

Q. So how do you cope with the responsibility that comes with the power of the paper and its numerous readers?

A. I am all too aware of the clout I can wield as the paper's political editor. It is certainly time we can make life for politicians very difficult; in fact, if they have erred they deserve to be removed and pay for their mistakes.

Then our chat was stopped for a while by the phone call from one of his acquaintance politicians. As my curiosity had no limits then, I asked as soon as they had finished:

Q. Do you count many politicians among your friends?

A. You know, if you have friends in politics you frequently end up losing them, as you sometimes have to write things they do not like. So, me and Jacqueline (his wife) have never been on holiday with politicians or have never had them as our guests at home, just because of this fact. Neverthe-

less- and here is the other side of the medal- making respectable, noble acquaintances among them and being trusted by them, certainly helps you to get accurate details on many breaking news ...

Q. Mr Trevor, did you study journalism at the University?

A. I have worked in that field ever since leaving school. Actually, it is quite funny that everyone knew I was going to become a journalist except me and I almost had no choice. The truth is, my wish to know everything puzzled me about my studies and then I ended up in journalism where all my curiosities could be satisfied. What about you, aren't you interested in journalism?

My answer and Q.: Well, I think I will choose another branch of study and who knows where I will end up. But quite a lot of my acquaintances who are aware of their writing talent choose different studies saying that you can become a journalist even if you do not study journalism. What is your opinion about that?

A. I guess you can also sing in a choir even if you are not a professional singer, although the one who knows the right ways to utilise their midriff (prepona) and make the most of it realises (and the listeners too) that the voice sounds greater and maybe more melodic. The same is valid for journalism. The ways of writing, expressing oneself, choosing thought out words or the best questions, making the news seem breaking, etc. are mostly not only the matter of talent but also of something we have been taught. That is why

I stick to the fact that it is worth learning journalism.

Q. Do you always have this amusing twinkle in your eyes when you talk about journalism?

A. You will make me blush now. ☐ I could accuse the sun (meant as sun's rays, not the news:) for that twinkle, but to tell you the truth, it is so refreshing and at the same time inspiring when young people of your age listen so attentively to me... I usually have to deal with dull, tiresome politicians, and do not have much time to talk about such things.

Q. Is it wrong if I suppose that you are still very enthusiastic about your work?

A. It is essential and of the uppermost importance to be interested in your job, and your work is undoubtedly much more appreciated if done with all your heart. So yes, enthusiasm is definitely and unquestionably a part of the game.

To sum up: making connections for our future and sticking to something that makes our heart beat faster is maybe the main formula for walking on the path of success.

So, what is certainly not to be forgotten is: stay enthusiastic!

Bye-bye.

AJDAGRACIAGOLOB

Priloga Priloga Priloga Priloga Priloga Priloga Priloga Priloga Priloga Priloga

Priloga Priloga Priloga Priloga Priloga Priloga Priloga Priloga Priloga Priloga

Priloga **Priloga** Priloga Priloga Priloga Priloga

Priloga Priloga Priloga Priloga

Priloga Priloga Priloga Priloga Priloga Priloga Priloga Priloga Priloga Priloga

Priloga Priloga Priloga Priloga Priloga Priloga Priloga **Priloga**

Priloga Priloga *Priloga* Priloga Priloga Priloga Priloga Priloga Priloga

Priloga Priloga Priloga *Priloga* Priloga Priloga Priloga Priloga **PRILOGA**

Priloga Priloga *Priloga Priloga* Priloga Priloga Priloga Priloga

Priloga Priloga Priloga **Priloga** Priloga Priloga Priloga Priloga Priloga

Priloga Priloga Priloga Priloga **Priloga** Priloga Priloga Priloga

Priloga Priloga à" × ÷ ↗ ° ~ Priloga Priloga Priloga Priloga Priloga

Priloga Priloga Priloga *Priloga* Priloga Priloga **Priloga** Priloga Priloga

Priloga Priloga Priloga **PRILOGA** Priloga Priloga Priloga Priloga Priloga

Priloga

Priloga Priloga Priloga Priloga **PRILOGA** Priloga Priloga Priloga

Priloga Priloga Priloga Priloga Priloga Priloga Priloga Priloga Priloga

GLAS ŽENSKÉ

ANNA PIŠOT

Hampshire, 24. junij, 1823

Ko me je včeraj mati prisilila zaplesati na plesu pri Collinsovih, pri čemer sem se počutila kot ena izmed ovc, krav ali kobil, razstavljenih na sejmu v mestu (katerih rast, kopita, stegna in zobe si kmetje ogledujejo), si nisem mogla pomagati, da ne bi poslušala misli, ki so mi šinile v glavo. In te ti danes zaupam, a že vnaprej te prosim za potrpežljivost, saj boš v njih spet začutil mojo »neprimerno neukročenost«, kot se je izrazila teta Charlotte.

Žal so dandanes pravila še vedno postavljena in urejena tako, da jih morajo sicer upoštevati tako moški kot ženske, a ključna podrobnost tega dejstva je, da je le za slednje že rahel korak v drugačno ravnanje, kot je od njih pričakovano, usoden ali vsaj dokončno sramoten. In pričakovanja do žensk so tako nesmiselno visoka kot tudi nizka. Ženska mora znati igrati vsaj en inštrument, elegantno plesati, plesti, šivati ali vesti čudovite vezenine, poznati vse nove morebitne snubce . . . To je nekako še sprejemljivo, a sledi kup protislovij. Mora znati poslušati, a tudi preslišati to, kar je zanjo »zagotovo nedojemljivo«, znati se mora spogledovati, a ne zapeljevati, dajati sme prikupne, a ne preveč razumne pripombe, sme biti bistra, a ne preveč modra v svoji bistrosti, mora biti zanimiva, a ne preveč živahna, mora biti izobrazena, a le v tem, kar ohranja njeno trajno dostojanstvo, kar seveda izključuje branje kakršnegakoli romana, poezije ali še huje, pisanje svojih misli, kajti vsi vemo, da ženska sme misliti zase le, če to počne potihom. Da pa si ne bi slučajno delali ut-

var, da je katerakoli od njenih spretnosti namenjena za njeno lastno zadovoljstvo in veselje? Nikakor! Ženska mora vse svoje znanje usmeriti v trud za čimprejšnjo snubitev, ker največja nesreča za žensko ni niti to, da preveč bere in posledično preveč razmišlja, da nima posluha ali da ni najbolj graciozne in krhke rasti; ne, najhuje je, da ni poročena ali vsaj zaročena. Kajti edini poklic, poslanstvo ter naloga ženske je njena poroka in to ne katerakoli, temveč le ta, ki prinese zlatnike. Ni pa treba, da nosi tudi dve srci. Kot pravijo, ljubezen je pri ženitvi zaželen in pogojna, denar pa nujen in nepogrešljiv. Ker ženska ne more biti ne dedič in ne sama sebi prinašalec kruha, ji torej poleg dosmrtnega bremenjenja svoje družine ostane le čim pogostejši lov na največji plen, kar ga zmore ujeti. Bolj ali manj velikega zajca pa ujame tako, da zna dovolj vablivo, a še vedno ugledno nastaviti svoje zanke. Za kar mora biti večča in nevedna vsega že povedanega.

Sinoči sem po čudovito prisiljenem večeru imela začuda prijetne sanje: Lebdela sem na vrhu vej dreves, prav tam, kjer cvetovi najlepše dišijo in kjer veter najnežnejše pihlja. Tam zgoraj me je zibal poletni večer, ravno še dovolj svetel, da sem lahko ponovno brala Keatsove pesmi. In nihče me ni videl. Vsi so me iskali; mama, oče, teta, Henry, Lydia in Mary-njej bi se že skoraj oglasila, ker je tako ljubka, a se nisem, tam sem ostala in nihče me ni moral z novim, ravno dovolj bogatim mladeničem, ki je prišel na oddih na deželo. Danes zjutraj sem dve uri iskala tako drevo okoli hiše, a nobeno ni imelo tako gostih in mehkih vej, ki bi me nosile ob somraku. Potem pa me je našla mati, ki me je vsa živčna skoraj utopila v kopeli in mi olupila kožo kot pomaranč, saj pride nocoj na obisk stric William s svojim nečakom, za katerega sploh ni pomembno, kako mu je ime, dokler zasluži 3000 funtov letno. Torej nocoj; že znani ponižni nasmehi, prijetni odgovori in mila postopanja, vse že naučeno in sta-

ro, le obraz nevednega kupca, veliko bolj v zadregi kot jaz, bo nov.

Dragi dnevnik, še enkrat se ti opravičujem za vso ironijo in predrznost, ki sta vsekakor neprimerna za vljudno dekle, a taka sem in tako si me spoznal prek mojih vsakodnevnih, srčno iskrenih zapisov in razpravljanj. Taka so zato, ker vem, da odgovora: »Daj Elizabeth, ne nori spet« ne bo. Oh . . . včasih si želim, da bi znala ustaviti stensko uro neba, in zavrteti čas naprej. Samo toliko, da bi imele ženske kaj več osebne radosti in manj skrbi.

Lizzy

13. 8. 1923, Kjoto

Včeraj sem med potjo, sicer zelo kratko zaradi svoje varnosti, od ene očaje do druge opazila filmske plakate za nov ameriški film, Robin Hood. Moški na sliki se mi je zdel tako smešno oblečen, kot katera izmed geiko, ki so pred mano plesale na Jukatakai, plesnih predstavah poletja. Kakor sem uspela razbrati s plakata z mojo dokaj dobro angleščino, sem ugotovila, da zgodba filma teče o nekakšnem junaku, ki je s svojimi krepostmi ključoval viteškimi. Oh, ta Hollywood. Pri nas so pravi junaki in bojevniki samuraji in nikakor si nobenega izmed njih ne predstavljam oblečenega kot vrabca. Kako bi le lahko bili samuraji možje vztrajnosti, zvestobe in ponosa, če bi bili oblečeni v tako neugledno opravo. In prav tako težko razumem žensko, kakršno sem danes videla poleg njenih kovčkov. Žensko, ki kaže noge in obenem nosi na čelu misel, da je lepa. Na ženskih nogah namreč ni nič lepega, še najmanj stopala, zato jih moramo gejše že od takrat, ko nas starši prodajo eni izmed okij, prevezovati z različnim blagom, obuvati v majhne nogavice in v okobo, visoke japonke, ter z njimi znati drobenceljati, da bi postala vsaj malo lepša. Najlepša sta na ženski zagotovo njen vrat in obraz. Tega poudarimo s

skrbno pričesko in z belo barvo. Ter majhna in krhka postava, ki se mora ravno prav izgubiti v kimonu, ki ga sestavljajo najboljše in najdražje tkanine na svetu, saj je to edinstveno in dragoceno znamenje našega poklica.

Še manj kot tujke pa razumem sonarodnjakinje, ki raje kot gejše postanejo moga, sodobno dekle, v upanju enakovrednosti fantu. Japonke nismo nikoli bile enako dobre kot naši možje in to tudi nikoli ne bomo. A gejša . . . Gejša je drugačna ženska. Ženska, ki se uči kaligrafije, obreda pitja čaja, čudovitih plesov, tujih jezikov, glasbe, aranžiranja cvetja, lepega vedenja. Elegantno in sijajno bitje, ki se sicer upogiba in podreja željam in sanjam strank ter zadovoljstvu svojega občinstva, a vse to počne v soju luči, občudovana in spoštovana. Geika, ženska umetnosti; zabavna, razumna, razgledana in izobražena družabnica. Odeta v čudovite tkanine ter drage kamne, kar vse skupaj odtehta tudi več kot 20 kg, a še vedno je gejša, ženska tradicije in ponosa.

Takega statusa Japonke nismo mogle doseči še nikoli, saj smo že od nekdaj rojene s slabimi lastnostmi; z neposlušnostjo, nezadovoljstvom, obrekovanjem, neumnostjo in z ljubosumjem. Zaradi prirojениh napak moramo biti vse življenje podrejene in pokorne najprej očetu, nato možu in nato otrokom. Žena ne sme nikoli zaupati sama sebi, ampak mora poslušati svojega moža. Možnost za pobeg iz takega malega sveta nepomembnosti smo dobile prav z rojstvom poklica gejša. Z njim se lahko dvignemo iz nižin ženskega spola ter moškega očaramo s svojo popolnostjo. Gejše nismo svobodne in naše delo je trdo in naporno, a z njim si lahko prvič pridobimo svoje dostojanstvo, spoštovanje in ponos. Zato zaničujem gejše, nevredne imena, ki so izdale svoj poklic, se začele vesti zahodnjaško, neprimerno ličiti, gole plesati in ponujati spolne usluge. Te rušijo naš občudovan in že dodobra uveljavljen

položaj. V nevednosti, da bodo moškimi enakopravne, če tudi one pijejo sake. Da bodo dosegle več svobode in pravic. Navivnost. Japonska kultura je stara že več tisoč let in srečen je lahko le japonski moški.

Naoki

Makkah, 13. 4. 1999

Dobro je, da me hidžab vso pokriva, da ni videti mojega pomodrelega telesa. Včeraj sem se zmotila. Bratu, njemu, ki sem mu nekoč brisala nos ter ga držala za roko, sem med pogovorom pogledala v oči. Kmalu je globoko padalo po meni. Tega, da ne smem govoriti z moškimi, če me ne vprašajo, sem se hitro naučila. A težko mi je ob dovoljenem odzivu še vedno umikati pogled. Oči so ogledalo duše. Če je ženska še tako neopazna in zakrita v hidžab, na videz enak ogrinjalom drugih žensk, spoznaš jo po njenih stopalih ali očeh. V očeh vidiš njen pogum, strah, starost. Če je bila že navsezgodaj tepena.

Kmalu se bom poročila. Moj mož bo bogat očetov bratranec. Dobro je plačal zame. Hodila bom tja, kamor bo on hotel. Govorila bom to, kar bo njemu ugajalo. Gledala bom le tisto, kar mi bo dopustil. A poslušala bom vse, kar bo rekel in mislil. Ker zvesta žena izpolni vse moževe želje in naloge. Dobra žena pa zna ugoditi tudi tistim, ki jih ne izreče. On pa bo poleg svojih žen preživljal še novo, mene. Upam, da bomo med sabo smele govoriti.

Pravzaprav se poroke veselim. Veliko manj bo možnosti, da me kdo ugrabi in posili. Če se to zgodi, sem nečista in verjetno tudi mrtva. Sploh zdaj, ko sem z nekom že zaročena. Čeprav me lahko ugrabijo tudi kot poročeno. V tem primeru sem vsaj kamenjana, če ne drugače mučena in šele potem mrtva. Kot tista iz sosednje vasi. Njen zaročenec je zatajil njo in njen velik trebuh. Ali tista iz druge vasi. Jutro po poroki jo je mož zalotil, da s kozjo krvjo maže rjuho. Prevarantko so zažgali.

Kljub vsem podpisanim resolucijam in

obljubljenim reformam vse miruje na prvotnemu mestu. Kljub protestom in shodom ne smemo niti voziti avta. Papirji na žgočem soncu razpadejo, obljube izparijo. Ženska je zadnja. Ženska v nevpadljivi ponižnosti in vdanosti stopa za moškimi. Ženska ni senca moškega, ki zjutraj ali zvečer stoji na obsijani cesti. Je senca moškega, ki na obsijani cesti stoji točno opoldne.

Samah

New York, 8. 3. 2009

Danes se ne počutim kot pralni stroj, nabasan s preveč kilogrami perila ali kot neusmiljeno močno umešana jajca. Tokrat sem kot naš ožemalnik pomaranč, ki tako ubrano škripa, ko ga zjutraj morim s pomarančnimi polovicami . . . Elektromotor mu bo kmalu crknil. Tako kot moj meni. Vem, da naj bi bil dnevnik namenjen osebnim izpovedim, a preden pozabim: 1. Naroči se za barvanje, zime je konec, ti pa si še vedno bela snežinka. 2. Lucy je bilo v šoli naročeno, naj njena mama, tako kot vse druge dobre mame, za jutrišnjo šolsko proslavo speče nekaj domačega peciva. Tisti špičasti blondinki bom prinesla piškote, še tople, iz trgovine . . . 3. Obvezno se spet začni ukvarjati s pilatesom, večerni izbruhi lakote po celodnevnomu norenju kokoši z odsekano glavo se ti poznajo. 4. Zmanjkalo je kruha in mleka, Willu kupi časopis in par spodnjih hlač, sebi obnovi zalogo instant kave, kreme proti podočnjakom in tablet proti glavobolu. 5. Vikend, nujno: obisk taščice, sicer me bo še vse letošnje praznike mavrično gledala. 6. Prisegam, da če me šef še enkrat pogleda v moj telesni predel, obsega 98 cm, s tistim slinasto pasjim obrazom, ga prijavim. 7. Napiši mesečno poročilo o stanjih odstopanja vrednosti delnic na borzi za februar. 8. Ne kupuj več najlonk za 20\$, strgajo se že ob prvi jutranji potrebi. 9. Jutri ima Tom tekmo, ne pozabi iti navivat z materinskim navdušenjem, po možnosti pobegni s sestanka dovolj zgodaj, da ujameš drugi polčas. 10. Pokličiči vodovodarja, pipa v

kurilnici ima bronhitis.

Torej . . . današnje petminutno razmišljanje med časom za malico: osmi marec, mednarodni dan žena, ko se večina žensk niti več ne počuti kot ženska, ampak kot multipraktik na dveh nogah. Zagotovo bom dobila dve papirnati marjetici od mojih malih otrok, od velikega pa, če bom imela srečo, šopek krizantem, edinih rož, ki jih ne maram. No, pa saj ne smem biti zahtevna. Saj sem srečna, ko imam čas, da sem. V New York Timesu sem videla članek o zgodovini tega pomembnega mednarodnega praznika. Opremljen je bil s slikami plakatov, ki so ga nekoč oznanjali. Najbolj me je nasmejal nek sovjetski plakat iz 1932. Na njem piše: »Osmi marec je dan upora žensk delavk proti kuhinjski sužnosti! Dol z zatiranjem in ozko usmerjenostjo gospodinjanskega dela!« . . . Ko bi le bilo tako preprosto in bleščeče. Kot da je ženska takrat, ko je začela hoditi na delo in prinašati zaslužek opustila kuhanje, pospravljanje, pranje, likanje . . . Jo je takrat kdo zamenjal? Ne, ženska je v želji po enakopravnosti, samostojnosti in neodvisnosti dobila še eno izmed mnogih vlog, ki jih mora živeti in preživeti: biti dobra kuharica, elegantna lepotica, ljubeča mati, prijetna snaha, lepa žena, zanesljiva uslužbenka . . . Vse to v enih možganih, skritih pod skrbno oblikovano trajno . . . Vsi dobro vemo, da moški v glavi držijo precej manj. Je to enakopravnost spolov? Pa se jo igramo, kljub temu da so ženske za enako delo plačane veliko manj kot moški. V Veliki Britaniji, visokem kraljestvu na visokem otoku, je ženska plača za 17-27% manjša od moške. Kaj šele v manj razvitih državah. Včasih se vprašam, če je ta emancipacija žensk sploh izboljšala naš položaj. Je možno spremeniti vloge, ki so bile spoloma dodeljene že v zgodovini: mož-lovec ter ženska-varuhinja ognjišča? Smo si ženske same krive za svojo preobremenjenost in nenehno izbiranje med različnimi vlogami, ki jih ig-

ramo? Ženska si je z vstopom v opravljanje poklica zagotovila večni razkol med svojimi dolžnostmi. Naj grem na obvezen sestanek ali na hčerkin baletni nastop? Naj se vsaj eno jutro pošteno pripravim za delo in pustim šestletnico in desetletnika, da gresta v šolo z madežem zobne paste, razkuštranimi lasmi in krmežljivi v očeh? Zakaj nismo preprosto ostale to, za kar smo bile namenjene že od vsega začetka, zakaj smo želele biti več kot matere in žene, ki s pripravljenim poljubom pričakajo otroke in moža, ko pridejo domov? Se nam to ni zdelo dovolj dobro? Zakaj nismo opazile, da ženske ne bomo nikoli enake moškim od takrat, ko nam je Bog, Alah ali Buda posadil v srce seme čudovite rože, materinskega čuta. Same smo želele štedilnik zamenjati za računalniško tipkovnico, a na koncu smo zavezane obema in tako skačemo od enega do drugega, pri tem pa marsikaj prismodimo . . . In le katera prevzetna kura s preveč časa si je domislila česa tako neumnega, kot je britje nog? Gotovo ni imela otrok.

Tvoja
Rachelle

IVANA KOBAL

KRALJICA

»Kot človeka ga resnično cenim: ker se trudi in v življenju išče,« je bila moja misel, ko se mu je raztrgala vrečka iz trgovine ter je dostojanstveno in resno pobiral jabolka in limete s tal. Kot to delajo moški – kot da je odpoved celuloidne plasti njegov osebni poraz.

Prijatelja sva bila že takrat, ko je nosil modro krilce, ki mu ga je sešila mama. Dolgo. Zdaj se že obema pozna na obrazu korozija časa: zgubani konci lic in poglobljene oči.

Vse na svetu bi dala, da bi bil ta človek srečen. Preveč časa že je samo iskal. Želim si, da bi srečal žensko. Ženska pokaže moškemu smisel in moški ženski, vem, kako je s tem. Menil je, da sem feministka. Češ da se vselej borim za prevlado, tudi nad njim. Počutil se je ogroženega ob meni. Zato mu zdaj nisem hotela pomagati pri pobiranju sadja. Preverila sem raje vozne rede avtobusov. Čez štiri minute bo prišel njegov.

Mogoče je bil edini problem najinega prijateljstva ta, da me ni čutil enakovredne. Ni mi zaupal svojih intimnih misli – kot bi se tako pred mano izdal za preveč ranljivega. Vselej je govoril iz povzdignjenega položaja, dostojanstveno in resno. O svojih propadih, iskanjih in obupu – vedno z izbranimi besedami, treznimi toni. Njegovo obnašanje je bilo otročje. A sem razumela: moški se lahko odkrije le pred eno, svojo resnično izbranko tak, kot je. Otrok – ranljiv, plašen. Le človek, ne nezmotljiv heroj. Moj prijatelj se je usedel na sedež za voznikom in mi pomahal s sklenjenimi prsti. Med vožnjo mu bodo kumulusi zrahljali misli, pustil se bo česati brezobličnim marnjam množic po ulicah, reklamam in grafitom. Spet bo zvaril kako izmed nev-

erjetnih idej. Poklical me bo jutri in mi jo povedal. Ker je osamljen in je nima komu. Potrebuje žensko, ki bi bila kos njegovim mislim. Ne zaradi njegovega doktorata iz fizike, ne. Zavoljo drzno pluskajočih sanj. Izbiral je lepe ženske. Znale so odlično kuhati, prilegali so se jim predpasniki s cvetličnimi vzorci. Imele so dolge negovane lase in brezhibne nohte. Vselej gladko depilirane noge. Bile so si podobne. Imele so nasmešek, vreden zavidanja. Tak, ki ga z mojo sestro kličeva »filmski smile.« Bile so si podobne. Vedno znova mi je dostojanstveno in racionalno razlagal o tem, da se v zvezi enostavno ni ujel. Dobila sva se Pri Štefu za mizico pri oknu. Da sva opazovala topole ob pitju črnega čaja v bledih skodelicah. Da sva dobro slišala besede, ki sva si jih delila. Največkrat neizrečene. Vedela sem, da ve, kaj si mislim. Pravil je, da sem feministka, a me je klical vedno znova. Je hrepenel po ženski, kot sem jaz? Po kresanju idej z njo, po priznanju njene moči? Vedela sem, da me globoko ceni.

Pred mesecem mi je predstavil še eno od kopij svojih žensk. Lina. Odlična kuharica in lepotica. Košarica C. Rada ima papagaje, je rekla. V najin pogovor se ni znala vplesti. »Le kako bi ti znala slediti ona?« sem mu hotela reči. Besede so bile gluhe in so plesale s hlapi čaja v soncu. Premagala sem se – ponos takega močnega moškega užalil z lahkoto. Resno sem se zazrla vanj in molčala. Zdi se mi, da je prebral moj pogled: »Kmalu bova spetčila črni čaj Pri Štefu.«

»Mar ne vidiš, prijatelj moj, da si zopet naredil isto napako? Kako si lahko?!« Mesec zatem sva res tu. Starinska mogočna ura s kukulom se zdi živa in strašansko modra. Tudi zaradi nje mi je ta prostor všeč. On je molče gledal skoz okno. Zaplaval je kot vedno v svoj čudežni svet. »Če bi bil ti moški mojega življenja, bi stekla s tabo ko srna. Ljubila bi te in bilo bi drugače. A zdaj mi je bilo težko slediti tvojim mislim, upehala sem se.«

»Ne čutiš, kako si ustvarjen: vsakokrat rabiš svežih izzivov! Kresati se morajo tvoje misli: z inteligenco in strastjo močne, živahne in razgledane ženske! Kraljice, nežne vile. Zakaj si ne priznaš? Vem to – od zdavnaj te poznam.«

»Zakaj se bojiš pravih žensk? Lina je v redu, a je nisi ljubil. Zakaj ti je bilo tako lagodno biti z njo? Ker si pametnejši od nje? Pogovor z njo ni zahteval nobenega miselnega nabora. Podrejena te je občudovala. Vse si vedel, pred njo deloval izjemno nardarjen. Zakaj se bojiš ženske, ki bi ti bila enaka? Izziv ...«

Spet mu nisem razodela svojih misli, ko sem se poslavljala. Zdaj sem se odpravila proti domu s postaje, na kateri sem ga pustila. Mislila sem nanj. Lina! Ni poznala imen rož, ki jih je imela na oknu. To sem videla, ko sem pohvalila njeno orhidejo. Močno rožo. Imela je zelene cvetove. Ni vedela, da ta roža v naravi živi visoko v špranjah džungelskih dreves. Se vzpenja, pleza v borbi. Se razrašča in cveti! Sama si vodo lovi z zračnimi koreninami, ki jih je razvila. Lepa in močna.

Večer. Stala sem pred ogledalom. Moj moški je imel nočno službo. Pripravljala sem se na kopel pred spanjem. Slačila sem tkanine s sebe, čutila svoje žensko telo. Z mrzlimi konci prstov sem se dotaknila prsi ko mehkih cvetov orhidej. Mislila sem na svojega prijatelja in zakaj je nesrečen. Ne sprejme ženske, ne prizna. Ne pozna.

Se boji. Z mrzloma dlanema sem si objela trebuh. Koža se mi je rahlo naježila. Pozimi imam blede polt, ko belo glino. Mehurčki pene so popokali na moji koži s snežnim šumom. Zasanjala sem se popolnoma. Take ženske sanje, kot deklice sanjajo o poročnih tančicah in gorah iz rož. Nekoč bom rodila deklino in želim si, da bi ji znala pokazati, kdo je. Zasanjala sem se popolnoma ...

Opustile smo cvetlične vzorce in svojo občutljivost, oblekle smo hlače in ostrigle padajoče slapove las. Vstopile smo v službe, ki nam prej niso bile dostopne.

Vrgle smo se v politiko. To je stvar moje preteklosti. Bila sem zagrizena feministka, odločena, da se bom v življenju popolnoma izenačila z moškimi. Del življenja, ko sem nosila kravato in za katerega sem hvaležna. Mnogo sem spoznala. Kako zelo bo prijala mojim od mraza razpokanim prstom vlažna kopel. Spet bodo voljni in mehki, kot je njihova narava. Ženska, ki se trudi biti enaka kot moški, ne pa enako vredna kot on, je v zmoti. Pokaže, da se v svoji lastni ženskosti sama počuti manj pomembno. Ko sem se obnašala drugače, sem se zatajila. Priznala sem, da jih imam za boljše. Šele ko sem v mladostni zagnanosti zavrgla ženskost, sem ugotovila, kaj je to. Močna skrivnost.

Zasanjala sem se popolnoma ... »Vedno ponosno ostani ženska,« bi povedala svoji deklici, ko bi jo imela. Koža mi je pordečila zaradi vroče vode. Prija vselej. Usločila sem hrbet in si zmočila lase. Obožujem občutek, ko plavajo ter majajo v vodi svojo svilo in zaznavam njihove občutljive premike.

Vedno ženska: dama s svojo intuicijo. Prisluškuje svetu s prislonjenim ušesom nanj. Zna. Ustavi dostikrat zaletavega moškega. Pomirja bregove in njene sanje so pisane in razprostrte. Če si le upa sanjati. Njegove so drzne – ustreljene kot kopye. Moški je lovec, sunkovit, hiter. Zasanjala sem se popolnoma ...

Žensko prepaja ljubezen, počasi se odloča. Njen um je precizen in širok. Občutljiva – tanek porcelan. Premišljena. Ona ne more dvigovati težkih bremen z rokami. Je drugačna, velikokrat tega niso razumeli, da je drugačna! So se je bali? Ne postane tako mišičasta ob dolgotrajnih naporih, nima krepkih rok kakor možje. Je močna ko roža, ki lahko prevrta asfalt, ko išče sonce. Moč je v njeni duši, v ljubezni. Kot volkulja, ki brani svoje mladiče. Prenaša bolečino, bolečine dosti – več, kot je je sposoben nositi pogumni lovec. Počasi in tiho na svojih prsih nosi, marljiva. Brez razglašanja svoje vzdržljivosti in svojega

poguma. Kraljica. Zasanjala sem se popolnoma ... Glavo, ušesa sem potopila v oglušujočo prozorno gorkoto. Občutek, da sem varna, mogoče sem nekje drugje. Občutek zarodka, ki plava v maternici. Bali so se je. Zdaj mi je jasno. Vedeli so, da jih uroči, da izgubijo glavo zaradi nje. S petjem opaja. Zaradi ženske so se bile vojne in spreminjale meje kraljestev. Kraljica.

Zaznava globine ter širjave. Preseneča, prekaša. Rodovitna kot sadno drevo. Seveda so se je bali. Odvisna je od razpoloženja, v njej je skriti cikel. Rojeva, cvete drzne misli – njen um prepaja nekaj mogočnega. Intuicija, ki ne samo zna, marveč čuti. Rojeva ljudi, nove ljudi. Žensko telo je kraj čudežev. Poskusili so doumeti, a niso uspeli. Njena moč je velika, bali so se je! Zasanjala sem se popolnoma ... Ta misel me je zbudila.

Zakaj se moj prijatelj boji – ne sprejme prave ženske v srce? Take, ki se bo z njim tudi kregala in bo nekatera področja poznala mnogo bolje od njega? Take, ki bo pričakovala, da si zna sam skuhati, ko bo odsotna? Enakovredne ženske, da bo njun odnos odnos človeka do človeka? Dva človeka v naravnem dopolnjevanju ravno zato, ker sta si različna. Bali so se njene naravne lepote, zasanjati je znala njihove čute, zato so se zavarovali in jo zagrnili v črno. Ponekod so ji pustili samo špranjo za črne oči. Po njenem životu lahko spusti pogled samo njen mož. In to je zanjo celo dobro. Nihče je ne bo ocenil zgolj glede izgleda, treba bo odkriti njeno dušo, da jo boš spoznal. Tako je zavarovana – zaradi moškega pohlepa po ženskih bokih in stegnih, ki zagradi posiljevalce z mišicami. Ti se je bojijo, ženske – ker je globoka in išče. In ljubi, in če se ji pustiš učiti, boš ljubil tudi ti. Ne boš ostal na varni površini, ki jo poznaš. Bojiš se. Poskušaš uničiti njene globine. Nekatere celo nasedejo. Plačaš jim za hiter seks in prodajo svojo skrivnost.

»Vzela te bo s sabo v svoje globine od

smaragdov prepredene in tebe bo strah, ker jih ne poznaš. Tu nisi heroj, si človek, ki se uči, kakor otrok. So tuji kraji, tam ljudje iščemo smisel. Tam te je strah. Izbiraš ženske, ki so drugačne od tiste, ki bi te povedla s sabo tja dol. Moj dragi prijatelj, nekoč jo boš srečal. Nekoč jo boš priznal.«

Dlakasta površina brisače je vpila kaplje na moji koži. Moj dragi mi je napisal par besed, za lahko noč, je naznanil mobilni. Ubogi človek – poročen z bivšo feministko! Kako smešno, a z njim sem res srečna. Če bi se zdaj videla pred tolikimi leti!

Ovijem svoje telo, pogreto od znotraj, v vinski kimono. Pusti mi biti ženska. Sva enaka. Imam kosmate noge, kadar se ne obrijem, kakor on. Ni vedno privlačen in jaz tudi nisem. Človek sem in imam napake in imam strahove. Rabim se dokazati, potrebujem svoje stvari. Analiziram njegove besede, ker so mi besede pomembne. Živijo kot tkiva. Preučujem vselej njegovo notranjost, jo čutim.

On počasi boža moje zaprte cvetove. Pusti mi, da sem sama. Kot on, iščem svojo samoto. Se gradim. Razume: na svoje popotovanje moram, čeprav me je strah. Dokazati si, da sem zmožna in močna, to potrebujem. Če grem z njim, bom odvisna od njega, ker me bo varoval. Zanesla se bom samo na njegove mišice. A jaz želim napredovati. Borila se bom. Kraljica.

MARIJANA LAPAJNE

IZLITO SRCE

25. januar 2010, 22:15

Končno sem si vzela čas zase. Čas za to, da za hip postanem in se izpovem. Svet nori, in jaz z njim. Zemlja je že zdavnaj zbolela od prehitrega teka iz dneva v noč. Kaj šele jaz, ki se vozim na nje!? Zasipa me neustavljiva množica informacij, ki se zajeda v možgane ter me grabi za vrat. Od povsod lezejo »prijazne« besede, ki s svojo popolnostjo strašijo moje uboge misli, in ko se te za hip potuhnejo, se na njihovem mestu že veselo bohotijo blebetačke. In jaz jim to dovolim češ, da je tako normalno! Pa ni, in proti temu se hočem boriti. Ko se bo namreč glava odvila in postala žoga globalizacije, bom le še biser med svinjami – raje sem na ogrlici. Torej bo treba garati. Čez dober mesec se vpisujem na univerzo. Sliši se privlačno, pa vendar ... Moje življenje je zopet na razpotju, zopet ubira novo pot, ki je vse jasnejša, zrelejša in resnobnejša. Počutim se majhno, nemočno na pragu življenja. Kot majhna punčka, ki mora prvič v šolo. Prevevajo me različni občutki, packe vseh barv. Rojena misel doda nov odtenek. Včasih me je kar malce strah. Se to dogaja tudi ostalim? Iz dneva v dan za seboj vlečem svojo paletu. Tako otroška je, jaz pa z vsakim dnevom vedno bolj ženska. Smešno, z dodatkom grenčice. Kaj bom s seboj? Misel šine čez paletu in riše:

Postavo s kuštravimi rjavimi lasmi, ki so bili ravno oprani, da se bohotijo kakor levja griva. Živahno poplesujejo pa ramenih in obrazu, da jih roka nežno odganja. Druga drži kovček in se ziba v ritmu koraka. Ta je odločen in hiter. Oprava je lepa – rezultat preživljanja mučnih ur v nešteti trgovinah. Obraz je jasen in pust; nanj katerega veter počasi žene nasmeh. Črte se rišejo dalje

...

Oči se zaiskrijo, mišice se napnejo. Kuštrava glava se znajde na konju. Priganja ga v dir, prežema jo norost, da bi poletela ... hitreje, hitreje ... že sta čez travnik, pot kaže v gozd. Vije se med drevesi, zaplatami požaganih debel. Iz telesa puhti energija in odnaša s seboj vse, kar je odmrlo. Željena svoboda v okvirju strahu. Topotanje kopit vleče sliko v daljavo ... sprevrača se v žlobudranje bolnikov pred ambulanto. Zdravničina roka kraca po papirju, nato se stegne po stetoskop. Ušesa prisluhnejo urejenemu utripu srca. Kaj si želi?

Tiktakanje se nadaljuje v ritmu dihanja spečih otrok. Vzgojiteljica nežno poboža fantka v kotu in ga pokrije, deklico poleg pogladi po laseh. Nato se usede na stol in zre nanje. Milina se razliva po sobi. Slikanje postaja resničnost ... V tišini se zasliši tipkanje za zaslonom. Mlada »pisateljica« napleta še zadnje besede, vsite v konec ganljive pripovedi. Zmanjkuje ji prave snovi. Utrujena je. Razmišlja: »Kdo sploh sem? Kaj si želim resnično dati?« Glava se poveša pod neznano težo, ki seseda celotno telo. Kot bi v prsih nosila kamen, ali pa kar orjaško skalo, brez katere ne more nikamor. Ostri robovi režejo rane – pozabljene stvari, ki potrpežljivo čakajo, da se prikotalijo na plano. Ovite v tesno vztrajno kljuvajo njeno voljo. Oči utrujeno mežikajo, pozno je. Mlahavi roki obtičita na izrabljenih tipkah prenosnega računalnika. Spanec jo šepetaje vabi ... Priznana nemoč odvali skalo ... Skrivnostna tišina se odbija od sten ... Spod skale prižubori radostni spev njene ženskosti. Teče nekje med tišino in hrupom. Zlomljen oklep siivosti vsakdana skriva strah, veselje, skrb, zadovoljstvo ...

Vse polagam predte (človek). »Ali lahko kot ženska stopam pred tvoje oči? Na pomembne položaje? Kot razgaljen temelj miline?«

»Da, in samo kot taka,« odgovarja šepet medecih ust, »česar nimaš, ne moreš

dati.«

»Kaj pa imam?«

»Sebe.« šepetaje naprej. Oči se kopljejo v spancu ... šepetaje se pretaka vanjo: »Lahko si poslovna ženska, lahko vzgojiteljica ali pisateljica, a vselej si najprej ženska. Tvoja dolžnost je, da verjameš vase in svojo krhkost razgrinjaš pred vse velikaše ... Ti si, ki vnašaš milino, sočutje, celoten spekter čutenj. Ti si, ki nosiš življenje in vodiš moške v globine. Najnežnejši cvet, ki mu ostrina ne pristaja, temveč mu jemlje sadove. Ti si lahko izpolnjena v vseh kulturah in na vseh celinah sveta, le verjemi in množi svoje bogastvo. Pred njim bo vsakdo pokleknil.« Glas najglobljega zavedanja.

ANA GREGORIČ

ŽENSKÉ IN NJIHOVA VLOGA V PRETEKLOSTI IN DANES

Po mojem mnenju ostaja v zadnjih letih vprašanje o vlogi žensk v moderni družbi še vedno zelo aktualno. Skozi desetletja, po številnih gibanjih za pravice žensk, se zdi, da so ali da bi lahko dosegle vse, kar smo želele, vendar ko pogledamo današnjo družbo, vidimo, da v marsikaterem pogledu sploh ni tako. Za močna feministična gibanja, ki so predvsem v šestdesetih in sedemdesetih letih prejšnjega stoletja prinesla ogromno sprememb, čeprav je moralo preteči precej

časa, da so se želje in zahteve začele uresničevati, se zdi, da še niso dosegla svojih ciljev. Kako je mogoče, da se danes po prvem desetletju 21. stoletja, potem ko sta znanost in tehnologija dosegla izreden napredek, ki ga ni mogoče primerjati z nobenim zgodovinskim obdobjem, še vedno ukvarjamo s problemom žensk in njihove vloge, predvsem pa diskriminacijo v sodobni družbi, zakaj so ženske še vedno tako pogosto žrtve, zakaj drugi odločajo o njihovem življenju, zakaj se v nekaterih družbah na deklice gleda kot na blago? Ob misli na to najbrž večina naprej pomisli na ženske v nekaterih kulturah oziroma civilizacijah. A bodimo pošteno do drugih in sebe ter »pometimo najprej pred svojim pragom«. Je tako imenovana »zahodna civilizacija« res dosegla tak napredek pri tem vprašanju? Moje mnenje je, da če bi bili cilji doseženi in problemov ne bi bilo več, o tem ne bi bilo potrebno več govoriti, niti pisati. Ampak dejstvo je, da tako imenovano »žensko vprašanje« ostaja, da diskriminacija obstaja in da enakost še zdaleč ni nekaj samoumevnega. Niti v naši kulturi, niti v drugih.

Patriarhalna družba ni obstajala »od vedno«. Dejansko je bilo v življenju pračloveka verjetno več pravičnosti med spoloma iz precej preprostega razloga. Delitev dela je morala obstajati, ker je zagotavljala preživetje. Moški so bili, zaradi večje fizične moči, lovci in torej odsotni večino časa, ker so bili na lovu. V tem času so bile ženske poljedelke, skrbele so za dom, zemljo in pridelke okoli bivališča ter za otroke. Tudi s prehodom v druge dobe se vloge niso bistveno spremenile. V antičnih civilizacijah so imele vsaj ponekod ženske izredno pomembno vlogo. Niso bile več le čuvajke doma in otrok, niso le skrbele za ohranitev vrste, prav nasprotno, vsaj ponekod so imele veliko politično moč. Bile so kraljice in cesarice, vladarice držav. Niso bile le figura oziroma simbol, imele so realno moč. Spomnimo se samo Egipta in Kleopatre, Kraljice iz Šebe in ostalih. Nenazadnje

se je velika vloga žensk in razumevanje družbe odražala tudi v dejstvu, da so bile poleg bogov v vsakdanjem življenju ljudi ravno tako, ali v določenih situacijah še bolj, pomembne boginje. V civilizacijah kot sta bili na primer egipčanska ali asirska, so imele boginje prav tako pomembno vlogo, bile so izenačene z bogovi, njihove družice ali celo bolj pomembne. Zgodovinarji ugotavljajo, da je bilo čaščenje boginj povezano s čaščenjem Zemlje oziroma Narave kot matere (še danes poznamo izraz »mati narava«) in vsega kar je človeškega ter obnavljajočega. Ženska je tista, ki rojeva in torej skrbi, da se človeški rod obnavlja in nadaljuje. Enako kot pri ostalih živih bitjih. Ravno tako so boginje, kot samostojna mitološka bitja ali kot družice bogov poznala druga ljudstva tudi v Evropi – boginje so bile zelo prisotne v slovanski in germanski mitologiji. Na splošno so bile povezane z vsem, kar je zelo »človeško«, bile so poleg, ko se je človek rodil – vile rojenice – napovedale ali celo določile so človeško usodo – vile sojenice. Tudi največji antični evropski civilizaciji sta ženskam pripisovali vlogo boginj, v rimski in grški državi so bile živo prisotne. Ko se je oblikoval družbeni sistem delitve v sužnjelastništvu, spol ni bil tako pomemben kot je bil izvor – iz katere družine in predvsem iz kako bogatega okolja je nekdo izviral. V rimski državi sicer ženske niso bile vladarice, so pa imele vsaj v ožjem sorodstvu vseeno veliko vlogo, čeprav lahko že opazimo diskriminacijo, ne le pri vladanju in odločanju, tudi pri drugih straneh življenja. Ženske niso mogle dedovati ali odločati o družinskih razmerjih. To je bila vloga moškega, ki je nastala prav zato, ker ženske niso imele moči odločanja. Moški so odločali in popolnoma jasno je torej, da so se odločili za družbeni sistem, ki je vzpostavil in ohranjal družbo, kot je njim ustrezala. Hkrati so ženske izginile tudi kot predstavnice višjega, božjega. Krščanska cerkev, ki se je razširila na zahodu, in kasneje islam v arabskih državah ter severni

Afriki, sta prinesla drugačno razumevanje, saj je bog ostal le eden, vloga ženske pa je bila umaknjena na vlogo spremljevalke in izpolnjevalke – po možnosti moških ukazov. Skrbele so za družino in njihova naloga je bila najti si moža, ki bo materialno poskrbel zanjo in za njune otroke. Ženska je postala sredstvo za ohranitev človeške vrste in družbenega reda, kot so si ga zamislili moški. Skrbeti je morala za generacijo pred seboj in za tisto za seboj. Razen v redkih primerih torej ni imela nobene moči odločati. Celó če ženska ni naredila ničesar, je bila lahko obdolžena čarovništva, predvsem če je kaj znala ali bila v čem spretna, so njeno dejavnost takoj povezali s čarovništvom.

V mnogih evropskih državah ženske niso mogle dedovati prestola, četudi so bile edinke. Prestol je prešel le na moške potomce. Seveda z redkimi izjemami. Obdobje renesanse, ko se je družba spremenila, saj je začela spet odkrivati antično znanost in kulturo, je nekoliko spremenila tudi vlogo ženske. Nekatere ženske, ki so bile vladarice, pa so v zgodovini pustile neizbrisani pečat. Vsekakor je potrebno omeniti kraljico Elizabeto I., saj je v času njenega izredno dolgega vladanja Velika Britanija postala imperij. K enemu največjih odkritij iz te dobe, odkritju Amerike, je v veliki meri prispevala ženska – kraljica Izabela, ki je zbrala denar in financirala Kolumbovo pot. Njena vloga je v tem primeru precej bolj izpostavljena kot vloga njenega moža. Nekatere sicer formalno niso vladale, so pa definitivno vlekale pomembne niti iz ozadja. V našem prostoru ni mogoče prezreti vladanja cesarice Marije Terezije, ki je v mnogočem reformirala obstoječi sistem in ki je bila izredno dobra političarka. Vsekakor pa je bilo to mogoče izključno pri ženskah, ki so zaradi svojega porekla imele možnost vplivati na družbo, vendar so kljub temu še vedno vladali moški ter imeli tako glavno besedo pri vsem. Ni si bilo mogoče zamisliti, da bi bile ženske poslanke v parlamentu, članice vlade ali

znanstvenice. Zato je vsaka, ki ji je to uspelo, na celotno družbo in življenje močno vplivala. Marie Curie je dokazala, da je ženska ravno tako lahko uspešna znanstvenica in s tem spodnesla dotedanje trditve, ki pravijo, da ženske enostavno nimajo sposobnosti za kaj takega. Francoska revolucija v 18. stoletju, ki je prinesla novo razumevanje odnosov v državi in družbi, s tem ko je postavila temelje za razumevanje enakosti in svobode, vseeno ni prinesla velikih razlik pri razumevanju vloge spolov, ki je ostala tradicionalna.

Šele industrijska revolucija in sprememba sistema v kapitalističnega je prinesla nekaj novosti, čeprav je poteklo ogromno časa, preden jih je bilo mogoče začeti uresničevati. Kapitalistični sistem je omogočil, da se je delavec lahko gibal in iskal zaposlitev ter tako ni bil več vezan na enega gospoda. Vendar pa je ostalo dejstvo, da so bili ti delavci, ki so ponujali svoje delo v zameno za plačo, še vedno moški. Najbolj iskana delovna sila so bili seveda delavci v raznih delavnicah in tovarnah, kjer ženska ni imela kaj iskati. Vendar se je s tem, ko se je oblikoval nov razred bogatih meščanov in lastnikov kapitala, odprlo tudi nekaj možnosti za zaposlitev žensk. Dobile so službo kot varuhinje otrok, vzgojiteljice in družabnice za bogate meščane. To pomeni, da so bile še vedno omejene na ozko vlogo skrbi za družino, čeprav ne za svojo. Na zaposleno žensko je družba gledala podcenjujoče, kot na nekoga, ki pač ni uspel najti moža in tako poskrbeti za svojo prihodnost.

Ne gre zanemariti tudi dejstva, da so bile ženske v vojnah najbolj ranljive in tudi najštevilčnejše žrtve – žrtve plenjenj, posilstev in ubojev, čeprav so bile metode bojevanja zelo drugačne od današnjih. Veliko spremembo je prinesla prva svetovna vojna, ki je bila prva vojna dejansko globalnih razsežnosti. Vsaj v Evropi je večina moških odšla na fronto in kar naenkrat ni bilo več običajne delovne sile. Tedaj so nastopile ženske, ki so opravljale številna moška

dela; poleg skrbi za družino so torej začele skrbeti še za proizvodnjo. Po močnih delavskih gibanjih, predvsem v Nemčiji, ki so bila tudi gibanja za pravice žensk oziroma so na tem področju nedvomno pustila posledice, se je začelo spreminjati razumevanje vloge ženske. In nenazadnje se je začela spreminjati tudi moda, ko so iz ozkih, zategnjenih kril, obleke postale osvobodjene teh oklepov in so s tem omogočile gibanje ter delo. Druga svetovna vojna je prinesla še večje spremembe. Enako kot v prvi vojni, je velik del moških neposredno sodeloval v oboroženih spopadih, vendar so bile ženske pogosteje udeleženke kot kdaj koli prej. Doma pa so ženske prevzele ne le vlogo delovne sile temveč tudi številne druge položaje, ki so bili povezani z gospodarstvom, v veliki meri so tudi izdelovale orožje in tako postale celo lastnice kapitala. Za razliko od obdobja pred tem časom, ženske po koncu vojne, niso enostavno ponovno sprejele vloge, kot so jo imele prej, nekatere se v tako družbeno ureditev niso hotele vrniti. Vedno več je bilo zaposlenih. Izredno velik korak v osvoboditvi in popolni spremembi ženske vloge je prineslo dejstvo, da so šole odprle vrata tudi za ženske, da so se imele možnost izobraževati, da so postale učiteljice, kreatorke, zdravnice, znanstvenice, političarke, sodnice, umetnice. Niso torej začele le večati svoje vloge, vstopile so na območja, ki so bila prej izključno moška. Torej lahko rečem, da je pravo osvoboditev za ženske prinesla ekonomska osvoboditev. Za preživetje in življenje niso več potrebovale moškega, ki bi bil skrbnik in ki bi torej v družino prinašal plačilo ter s tem družino vzdrževal. Še posebej hitro se je odvijal razvoj v Vzhodni Evropi, ki je ponekod že prej, drugod pa s koncem vojne, na primer na območju nekdanje Jugoslavije, spremenil tudi družbeni sistem. Če je hotel uspeti, je moral tak sistem na novo določiti vloge in poleg vloge matere, ki je bila v socialističnih sistemih izredno poudarjena, je ženska postala pomembna

delavka in ustvarjalka. Zato naj nas ne čudi dejstvo, da so ženske prav v socialističnih ureditvah mnogo prej dobile volilno pravico, kot ženske v klasičnih kapitalističnih zahodnih državah. Volili so moški in volili so moške. Zato je bilo prebujanje, ki ga je prinesel feminizem, tako pomemben, moški in družba na sploh so začeli razumeti, da ni mogoče obdržati sistema, ki bo več kot polovico svojih članov preprosto diskriminiral.

Zgoraj napisano velja več ali manj za ženske v »zahodni civilizaciji«, kot jo razumemo danes in jo enačimo z razvitim svetom z delujočo demokracijo. Kako pa ženske v tako imenovanem »tretjem svetu«? Najprej je potrebno povedati, da je splošni položaj v tretjem svetu posledica kolonializma – da torej mnogo problemov, ki jih imajo te države, med njimi tudi revščina, izvira iz časa kolonializma, ki je v glavnem skrbel za to, da je svojo matično državo oskrboval z naravnim bogastvom, rudo in drugim, kar je doma poganjalo proizvodnjo in tako večalo dobiček ter bogatilo državo. Družba je v teh državah ostala zelo tradicionalna in take so tudi vloge v družbi, posebno v revnih afriških in nekaterih azijskih državah. Izjema je le Južna Amerika, saj je sledila Evropi in Severni Ameriki, kjer je družba bolj kot po spolu, razdeljena po gospodarski moči.

Prav zato ker so nekatere družbe ostale čisto »tradicionalne« in povezano z revščino, ostaja tudi položaj žensk izredno slab, primerljiv z Evropo v 19. stoletju ali še slabši. Čeprav je država prevzela določene obveznosti, ki jih nalagajo mednarodna skupnost in tudi mednarodne organizacije, ostaja dejstvo, da so stvari v resnici precej drugačne. Ženske so še vedno oskrbnice doma, so največje žrtve v oboroženih spopadih, žrtve nasilja doma in brez pravic. Na žalost je še vedno mnogo družb, v katerih sta ženska in njena vloga postavljeni na najnižji možni nivo. Pomanjkanje osnovnih sredstev za življenje tako vse ljudi, tudi ženske, sili v to, da najprej

poskrbijo za osnovne potrebe – da torej pridejo do hrane zase in za svojo družino. Posledično to pomeni, da obdelujejo polja, da so kmetovalke, da sta njihov obstoj in delo namenjena le dvema ciljema – imeti in poskrbeti za čim več otrok, ne le zaradi nadaljevanja rodu, ampak tudi zato, da bo vsaj pol otrok preživel. Ob tem je jasno, da ni mogoče pričakovati izobraženih žensk, ki bi prevzemale večje vloge tudi, ko gre za odločanje. Dejstvo, da je bila v Liberiji prvič v zgodovini ženska izvoljena za predsednico države, pa vseeno vzbuja nekaj upanja tudi za to, da bo razumevanje vloge žensk postalo drugačno.

Drugo okolje, ki se ob pravicah žensk najbolj izpostavlja, je muslimanski svet, posebno arabski, čeprav največ muslimanov sploh ne živi v arabskih državah. Nošenje naglavnih rut zahodni svet razume kot podcenjevanje ženske, kot nekoga, ki nima pravice biti viden ali slišan. Je nekdo, ki je popolnoma odvisen od moškega v kateri koli vlogi – očeta, brata, moža. Seveda je res, da ne gre enačiti držav in da se tudi v muslimanskem svetu vloga ter moč žensk zelo razlikujeta. Ponekod so lahko izvoljene, vozijo avtomobil, se šolajo in normalno zaposlijo, medtem ko se v drugih državah izven bivališča ne smejo gibati brez moške družbe. Vendar se zdi, da nobena družba nikoli ne mara vsiljenih standardov in sprememb, ki bi prišle od zunaj, in ki bi jih nasilno prinesli drugi. Zato je verjetno smiselno, da ženskam v teh okoljih pomagamo, vendar da ne spreminjamo nasilno nekega družbenega sistema, samo zato ker mi ta vprašanja drugače razumemo. Dejstvo je, da zahodni svet prevečkrat gleda na vse ostale družbe samo s svojega stališča in samo na način, kot ga sam pozna in živi. Vendar sta vsaka družba in njeno življenje pogojeni z zgodovino, okoljem, kulturo.

Vprašanje žensk torej ostaja, daleč smo še od resnične enakosti, ponekod smo ji sicer bližje kot drugje, dejstvo pa je, da razlike ostajajo. Ampak, če pogledamo, kako hitro

so ženske dosegle tisto, kar jim je bilo stoletja in tisočletja odrekano, ostaja prostor za optimizem. Ženske danes vodijo vlade, odločajo o družini, vodijo podjetja. Družina in družba še vedno obstajata, države še vedno delujejo, gospodarstvo se še vedno razvija. Prav vsi vidiki življenja so se izboljšali in na slabšem so samo tisti moški, ki ne najdejo več svoje vloge, ker ženska ne potrebuje več njihovega denarja in jim ni več pripravljena streči, enakosti pa sami nočejo in ne morejo razumeti. Ženskam ni treba dati, treba jim je samo dovoliti. Za vse ostalo bodo poskrbele same.

SAMANTA SABADIN

LA STANZA DELLA MIA MORTE

La camera era scura come la notte profonda. Ero chiusa in quella stanza, che era diventata ormai la mia dimora, la dove vivevo 24 ore su 24. Le quattro pareti intorno sorgevano dal pavimento freddissimo. L'unica finestra nella stanza era un quadretto stampato sul muro. Da lì avevo una vista meravigliosa sul mare che andava oltre la siepe viva profumata d'erba appena falciata. L'unica amica in quel momento era una farfalla che mi faceva visita ogni giorno.

Ah sì, come ci sono finita lì... proprio una

bella domanda. Era colpa di mio marito che mi aveva accusato di aver ucciso nostro figlio ancora non nato e mi aveva condonato a una morte sicura, piena di sofferenze. Nostro figlio è morto per colpa mia, sì, man non lo volevo. Un giorno mentre mio marito era al lavoro, sono andata a fare una passeggiata sulle scogliere vicino al mare. Ero al terzo mese di gravidanza. A mia sfortuna le rocce erano scivolose, sono scivolata perdendo il figlio che portavo in grembo.

Quando mio marito è ritornato mi ha trovata sulla scogliera completamente immobile. E' corso ad avvertire l'ambulanza che mi ha portato in ospedale e quando sono ritornata a casa, addolorato per quello che era successo, mi ha accusata di essere l'unica colpevole della morte del bambino, e mi ha urlato in faccia di essere un'omicida e che l'unica cosa che mi meritavo era la morte. Così mi ha legata a una sedia privandomi del cibo tranne un po' d'acqua. Ho urlato tanto, ma nessuno mi poteva sentire. La nostra casa è l'unica su questa località.

Sono rimasta legata alla sedia per una settimana. Poi non so come si è deciso e mi ha slegato. Mi ha sbatuto in quella stanza scura dove sono rimasta sola con quel freddo, che non dimenticherò mai. L'unica cosa che si è degnato di portarmi era l'acqua e un po' di pane. In questo modo ho potuto sopravvivere durante questi mesi di isolamento. Non sapevo più cosa fare, non c'è la facevo più a stare sempre chiusa, senza che qualcuno mi dicesse una cosa piacevole.

Anche se ogni giorno lo scongiuravo di lasciarmi andare, che quello che era successo era stato soltanto un incidente, lui non mi voleva ascoltare. Sapeva dirmi solo che ero un'omicida. Anche per me era difficile il periodo dopo la perdita del nostro piccolo, ma mi sono ripresa essendo ancora giovane. Ma non avrei mai pensato che mio marito, quell'uomo che mi amava, mi potesse fare una cosa di questo ge-

nera. La mia unica preoccupazione in quel momento era come scappare da questo psicopatico. Un giorno, mentre era al lavoro, ho preso una decorazione per i capelli e ho cercato di aprire il lucchetto che chiudeva la porta. Grazie a Dio sono riuscita ad aprirlo. Sono fuggita fuori dalla casa e poi ho corso e corso, le gambe quasi non mi reggevano più. Non avevo più tanta energia come un tempo, ero malnutrita. Dopo un po' di tempo sono arrivata alla casa dei miei vecchi amici che non vedevo da tanto tempo. Gli ho raccontato tutta la storia e loro mi hanno aiutata a nascondermi. Dopo quel giorno non ho sentito più nessun'informazione su mio marito. Me ne sono andata in un'altra città, lontano dalla città nella quale sono stata chiusa per tanto tempo. Lontano da quel maniaco di mio marito. Mi sono fatta la plastica facciale, mi sono tinta i capelli e ho cambiato stile di vita.

Adesso dopo tanti anni posso dire che sono felice. Ho un compagno che mi vuole tanto bene. Abbiamo un figlio e una figlia. Sono rinata e spero di non dovere mai più rivivere l'orrore di vita di tanti anni fa.

LEPOTA ROMAN- SKIH JEZIKOV

LEA PUČER

UN RINFRESCO DEL TUFFO

Vivo sul mare in un faro,
ho molta energia e la rendo viva.
Con la musica alla radio a computer gioco.

Un giorno ha sentito uno strano suono.
M'interessa da dove viene.
Così vado sul mare con la barca.
Il guaio è che non vedo e non sento niente.

Mi tuffo nell'acqua e vado con la corrente.
Mi sveglio in un altro mondo.
Dopo mi parla un computer che mi dice:
"Benvenuto ad Atlantide, una città sott'acqua."

Mi danno del cibo sano
per guardar lontano.
Ho un discorso con il capo che mi dice
che dovrò restarci per tutta la vita.
È vero che son' tutti gentili, ma questo non è casa mia.

Faccio due passi
e quasi m'investe un oggetto volante
ci parlo con l'autista ed è un raga (???) dal mondo mio.

Vado in libreria e conosco un vecchietto fico;
è intelligentissimo e mi dice che un'uscita per andarsene c'è, ma la devo trovare.
E la trovo con l'aiuto del mio amico.
Così di sera mi preparo per scappar via.
Grazie a lui ce l'ho fatta.

Mi tuffo nell'acqua e in un lampo
mi trovo sulla riva della città mia.
Finalmente sono tornato a casa!
Evviva!

MOJCA PUŠNAR

A pensarci bene,
 Tutto era annessiato.
 L'ombra mia mi ha quasi spaventato.
 A pensarci bene,
 Nulla era come avessi immaginato.
 Tavoli e sedie di un colore dorato,
 Il castello, poi, era troppo affollato.
 Durante il banchetto
 Esco e mi ritrovo in un vialetto.
 Era così carino con il panorama degno
 della fama,
 Sembrava lontano come la vita
 In cielo si scrissero le parole: Atlantide ti
 ama!
 Strano come mi sono sentita.
 Tutti volevano congratularmi,
 Essendo una nuova cittadina.
 Denaro, gioielli, vestiti
 Alla portata di mano,
 Venivano da lontano.
 Volevano essermi amici, lo dimostravano
 gli inviti,
 Erano circa una decina
 Riesco a vederli ancora, ma
 Ormai il sogno è finito.

PESMI

VLAK

Ne vem, kdo sem, a vem, da grem.
 Pa kaj, ko vem ne, kam?!

Morda na sever ali jug,
 morda na polje sanj.

Ne vem, kdo sem, a vem, da grem.
 Pa kaj, ko vem ne, kam?!

Vseeno pa me vpraša vsak:
 »Kdaj ti odpelje vlak?

SANJE

Ne rabim vojne, da uničila bi svet,
 ne rabim bombe in ne nasilja,
 niti ne rabim ognja, da stalil bi led,
 ki že pokriva zemlje vsako ped.

Če svoj pogled in svoje roke
 Zemlja vzdignila bi k nebu,
 bi veter završal in bi oblake,
 sive, polne strele, groma in dežja
 odnesel, kdo ve kam, v nič ...

Bi sonce zlato zasijalo
 in večni led na Zemlji bi stalilo,
 bi vodo v reke in potoke zbralo,
 prah, črnino in nesnago bi umilo.

Morja, jezera in oceane
 bi množstvo rib spet napolnilo,
 življenje mirno bi minilo
 živali vseh, zveri, laznine, ptic.

Jaz sanjam še naprej
 in spomnim se:
 »Sem tu in zdaj.«

PESEM BREZ IMENA

Je ravnina,
 le nežna sapa s cvetjem se igra.
 In je polje,
 le človek zemljo z rokami rahlja.
 In je gozd,
 le listje v rahlem vetru še šumlja.
 Na večer.

Je morje,
 ki neskončno valovi.
 Je slavec,
 ki neprestano žvrgoli.
 Je tišina,
 ki tiho govori.
 Dan na dan.

In na večer je zadnji dih človeka.

HAIKUJI

Santiago lovi
svojo Veliko ribo.
Jaz lovim svo.

META FAJDIGA, 4. A

Pot daleč vodi –
na vzhodu celine
neskončne ravnine.

KATJA VENDRAMIN, 4. A

Iskriva mladost
se s solzo poslavlja.
Postoj! Želim si ...

MARJANA LAPAJNE, 4. A

Prostrana polja,
neskončne vrste želja,
vonj zemlje, neba.

POLONA POČKAJ, 4. A

Niti žarki
ne morejo osvetliti,
česar ni.

PETRA UŠAJ, 4. B

Rdeč sneg nad zemljo,
bel gozd v vetru plešoč,
Črne slutnje. Krik.

NASTJA BRIC, 4. B

Luč na obzorju
razsvetljuje temine.
Name pozablja.

ŠPELA PRAČEK, 4. B

Domača žival –
sta res samo pes in maček?
Kaj smo potem mi?

META LENARČIČ, 4. B

V daljavi kri,
srebrne silhuete,
veter zaveje.

TIM PERIČ, 4. B

Je sonce, žarek,
oči me zabolijo,
tema je odšla.

KARMEN KUTIN, 4. B

V šoli sedim,
o poletju razmišljam,
cvek dobim.

ANDREJ BAJC, 4. C

Pomladanski dan,
drevesa že cvetijo,
kot jaz po poletju hrepenijo.

BLAŽ ŽVANUT, 4. C

Pogled v morje,
zrcalna slika,
kakšna groza!

ANA MALI, 4. C

NAGRAJENI HAIKU:

Sanje v sanjah
sanjam sanjajoče sanje
sama s sabo.

JERNEJA TRATNIK, 4. C

POVPRAŠUJEŠ ? PONUDIM.

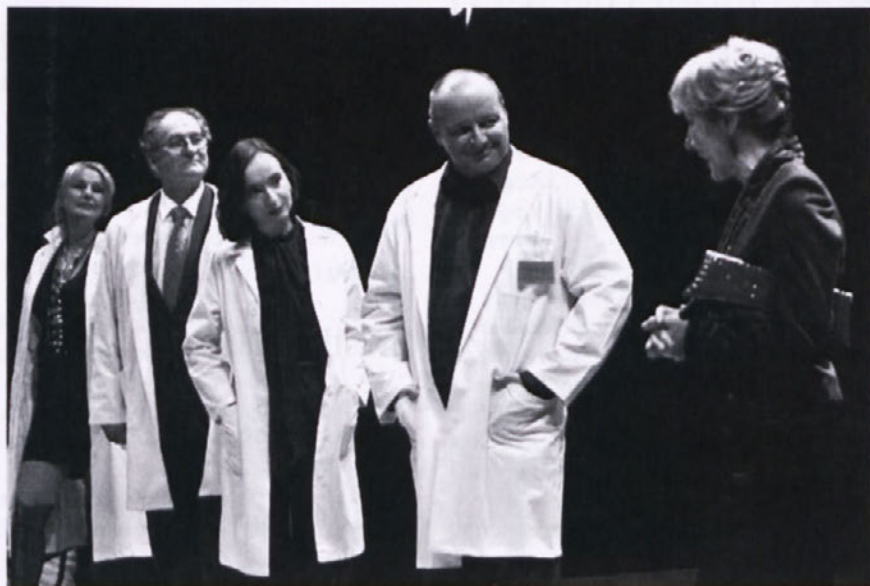
Poveča se število ljudi. Potrošnikov. Povpraševalcev. Ponudi se trg. Odpre se v vsej svoji veličini in barvitosti. Izdelkov več in preveč. Padajo s polic trgovin, gnijejo v skladiščih, izgublajo na intenzivnosti barv. Povpraševalci so naveličani. Iščejo ekstreme. In odprejo se še drugi trgi, manj barviti, sivi in črni. Povpraševanje po vrednotah upade. Posledično trg ljudi ponudbo le-teh zmanjšuje. Pomanjkanje ljubezni. Povečanje prodaje teles in načel. In ponovno, pomanjkanje prave ljubezni. in prav to je bila tema in hkrati problematika zadnje gledališke igre, ki si jo je ogledala naša šola. Povpraševanje po predstavi, še posebej v Ljubljani je bilo v zadnjem času veliko, zato je bil skrajni čas, da nam je gospod Stanko dal na trg čudovito ponudbo. Mislim, da ni bilo nobenemu gledalcu, ki jo je kupil žal. pa še v Drami je bila!

Predstava, ki nas je (predvsem 3. letnike) z dvoumnim naslovom takoj asociirala na industrijsko revolucijo, nas je presenčila s svojo aktualno tematiko in popularno

"musko". Zaradi moderne, vrtljive scenografije, ki nas s svojo veliko raznovrstnostjo scen spominjala na film, je pritegnila našo pozornost, da smo od začetka do konca napeto spremljali dogajanje in razvijanje karakterjev. In zgodbe mladega para. In stare komunistične "nončke" z dvojmo osebnostjo. In očeta samohranilca. In ministra. In njegove vzvišene žene. In ponujajoče se tajnice in pacientke. in si postavljali vedno aktualno vprašanje; Ali ljubezen res ne pozna meja? Niti družbenih slojev in politične usmerjenosti? In vere?

Če ste bili preveč založeni z zvezki, ko je bila na sporedu predstava in si je niste mogli ogledati, vam vroče priporočam, da se takoj usedete na motor, avtobus ali na vlak in se odpeljete v Ljubljano v Dramo. Povprašajte za karte, ponudba je še vedno na sporedu.

MAURICA

Male skrivnosti iz kabineta latinščine

Andreja Inkret

Ko se učenci Škofijske gimnazije Vipava sprehajamo po hodnikih, sploh ne vemo, da so med nami ljudje, ki so v življenju že veliko dosegli. Ena izmed takih oseb je tudi prof. Andreja Inkret, ki so jo Iskre uspele intervjuvati, še preden nam je »pobegnila«.

Zakaj ste se odločili za študij latinščine?

Latinščina mi je bila vseč že v srednji šoli. Antična kultura se mi je zdela zelo zanimiva, vseč pa mi je bila tudi slovnica. Ko sem izvedela, da se je gledališče rodilo v stari Grčiji, sem se odločila, da bom študirala staro grščino. Zdelo se mi je, da bo grščino lepo dopolnjevala latinščina.

Najprej ste študirali na Filozofski fakulteti v Ljubljani, kaj pa potem?

Po končani diplomi sem si želela študirati v tujini. Ravno v tistem času so razpisali štipendije, za katere je med drugimi prispeval tudi sklad, ki ga je ustanovil George Soros. Prijavila sem se in dobila štipendijo za študij na Univerzi Cambridge. Tam sem pridobila tako imenovani »Master's Degree«. Po enem letu sem hotela študij v tujini še nadaljevati, dala sem prošnjo za doktorski program, bila sprejeta, vendar nisem dobila štipendije. Tako sem se za eno leto vrnila domov in iskala štipendije. Prijavila sem se na več univerz in dobila polno štipendijo na Oxfordu. Študij v tujini se mi zdi krasna izkušnja in bi jo svetovala vsem dijakom. Najboljše se mi zdi, da se dejansko vpišeš na fakulteto in si njihov študent, saj v tem primeru drugače gledajo nate, kot če si na primer samo študent na izmenjavi. Obenem naj opozorim, da je pri celotnem procesu prijave na študij in pridobivanja štipendij v tujini

nekaj normalnega, če te univerza ali kak štipendijski sklad zavrne. To se mi zdi pomembno poudariti zato, ker se mi zdi, da si v Sloveniji zavrnitve preveč ženemo k srcu. V svetu so te nekaj normalnega, zato ne obupajte, če v prvo ne boste sprejeti.

Kakšno smer ste na teh fakultetah izbrali, ste se ukvarjali s slovnico ali z gledališčem?

Ukvarjala sem se z grškim gledališčem in grško dramo. Pri nas je ta tematika posebej aktualna tudi zato, ker veliko pomembnih dramskih del še ni prevedenih v slovenščino.

Ste pa tudi prevajalka, kaj ste prevedli?

Iz stare grščine sem prevedla Aristofanove Žabe in Praznovalke tezmoforij. Prevajala pa sem tudi iz angleščine, in sicer leksikon o antični mitologiji ter nekaj člankov.

V enem izmed vaši prejšnjih intervjujev sem prebrala, da je gledališče vaš drugi dom. Mi lahko kaj poveste o tem?

Gledališče me je zelo zanimalo in sem ga imela vedno rada. Že v srednji šoli, potem pa še na faksu sem soustanavljala gledališke skupine, v katerih so morali sošolci igrati moje tekste. Se mi še zdaj smilijo! Nekaj časa sem celo nameravala študirati režijo, vendar sem sedaj hvaležna, da sem si premislila.

Ali vam je delo profesorja všeč?

Ko sem študirala, nisem nameravala postati profesorica, pedagoško smer sem naredila slučajno, ker sta stara grščina in latinščina obstajali le v taki obliki. Preden sem prišla na Škofijsko gimnazijo, torej to ni bil ravno poklic, ki bi si ga od vedno želela. Kljub temu sem ga zelo hitro vzljubila in mi je sedaj zelo všeč. Zdi se mi, da sem se veliko naučila o sami sebi. Poučevanje mi je bilo všeč tudi zato, ker me je spomnilo, zakaj sem se sploh odločila za študij latinščine in stare grščine. Po intenzivnem podiplomskem študiju človek včasih kar malo pozabi, zakaj so se mu stvari na samem začetku zdele zanimive, zakaj so ga pritegnile.

Kako pa ste pristali na naši šoli, je to splet okoliščin?

Eno leto sem iskala službo. Bila sem sicer prevajalka, vendar sem si želela še dodatnega dela, ki bi bilo bolj stalno v časovnem pa tudi finančnem pogledu. Po enem letu pošiljanja prošenj sem dobila delo na Škofijski gimnaziji.

Torej ste se v mladosti preizkusili tudi kot pisateljica dram?

Da, v srednji šoli sem napisala komedijo Momčilo ali Senex bis puer, kasneje na faksu pa sem se preizkusila v resnejših zvrsteh. Na koncu pa sem nekako spet pristala pri komediji. Napisala pa sem tudi otroško igro z naslovom Joža ali Nazadek v Mačjem logu, ki je prejela nagrado. Pred leti so jo igrali v Lutkovnem gledališču Ljubljana.

S svojo karizmatičnostjo ste na naši šoli pustili velik pečat in tako učenci kot učitelji vas bomo gotovo pogrešali, ali boste tudi vi pogrešali šolo?

Seveda, pogrešala bom sodelavce, predvsem pa vas, dijake, ki ste mi popestrili dneve. Manjkal mi bo tudi vsakodnevni vrvež, polnost življenja in energije iz razredov in s šolskih hodnikov.

Hvala za vaš čas in želimo vam veliko prijetnih, materinskih uric!

META
KOMPARA

Afrika.

Kako? Kam? Zakaj?

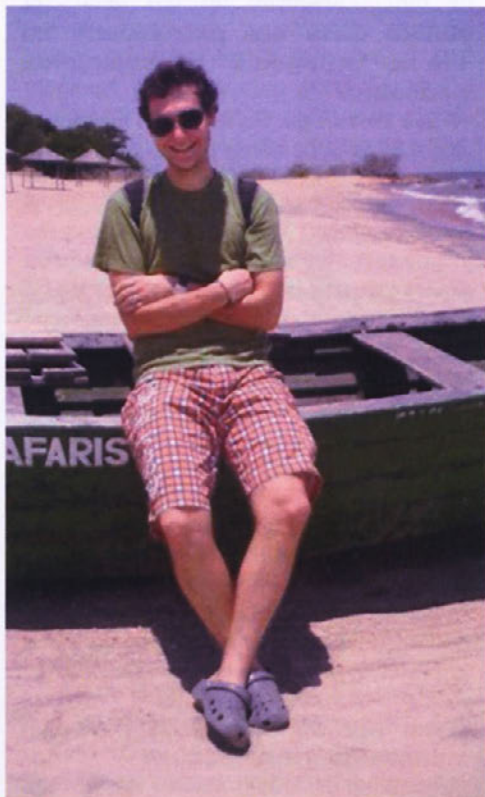
Za bralce, ki se žal niso mogli udeležiti razgibanega in zanimivega predavanja bodočega novomašnika, zgovornega Urbana Lesjaka:

Kako lahko misijon vpliva na mlade študenta?

Ste kakor kot bodoči novomašnik začeli kako drugače gledati na vero?

Misijon človeka gotovo vsaj malo spremeni. Odiš tisoče kilometrov daleč in bivati v povsem drugačni kulturi med popolnimi tujci, ki z dnevi in tedni postajajo tvoji prijatelji, ni kar tako preprosto. Človeka te stvari naredijo odprtega, spoštljivega do drugačnosti in preprostega. Meni je misijon pomagal odkriti to, kar z leti odrasli tako hitro in brezglavo zgubimo. Odkril sem pomembne stvari v življenju, ki se odvijajo mimo nakupovalnih polic, izložb in bančnih okenc. Najlepša darila, ki jih človeku da življenje, so zavita v najbolj preproste ovitke in nas čakajo v toploti naših sob, skrbno pripravljeni hrani, iskrenem objemu, očeh otroka, ki te prosi za igro.

Ne morem reči, da se je moja vera spremenila. Vedno sem veroval malce »po svoje« in vesel sem, da je bilo tako. Afrika in misijon pa sta mi pomagala, da sem končno lahko izpustil knjige in ostale stvari, ki se nam tukaj zdijo tako zelo bistvene in velike besede, kot so ljubezen, žrtvovanje ... začel živeti čisto konkretno. To je dober občutek. Takrat vera ne rabi dokazov in ni več spraševanj. Je človek, ki potrebuje pomoč in si ti in preprosto veš, da je prav, da ga imaš rad, da pomagaš.

Proti kakšnim boleznim ste se morali cepiti? Ste imeli kakšne probleme z zdravjem, prebavo?

Cepil sem se za rumeno mrzlico, hepatitis A in hepatitis B, tifus, meningokokni meningitis. Imel sem samo najnujnejše težave, ki so posledica spremembe hranjenja.

Kakšna prevozna sredstva ste uporabili na svojem potovanju?

No, v Afriko seveda z letalom. Po Malawiju pa sem se sam večinoma vozil z avtom, malce tudi s kolesom, čeprav se te vožnje s kolesi brez zavor na luknjasti cesti niso vedno dobro končale. Sem pa hodil veliko tudi peš. Tam ljudje veliko pešačijo in meni je to ustrezalo, ker sem rad aktiven in na nogah.

Koliko časa ste potrebovali, da ste se "prilagodili" tamkajšnjemu podnebjju?

Ni bilo tako dolgo. Po kakšnem mesecu je bilo telo že popolnoma prilagojeno. Navaditi se je treba le na višjo nadmorsko višino, vlago, in višje temperature. Za mlado in zdravo telo to ni nikakršen problem.

Kakšen je pomen denarja v Malawi?

Denar je tam velika dragocenost in, na žalost, redkost. Sicer je res, da trgovanje v Afriki še vedno sloni na blagovni izmenjavi in se z denarjem plačuje samo v trgovinah in na uradih. So ljudje, ki denarja sploh ne poznajo in še več takšnih, ki nimajo nikakršnega občutka za denar in ga še tisto malo, kar dobijo, brezglavo potrošijo. Sploh preprosti ljudje so tam res skoraj kot otroci, ki jih moraš naučiti, kako do denarja priti in še bolj pomembno, da se da denar prihraniti in privarčevati. Tam te logike ni.

Kako ste se spopadali s sporazumevanjem z domačini?

Spopadi so bili kruti in krvavi. Ne, ne. Najprej je seveda naše sporazumevanje temeljilo samo na nasmehu, pogledu ... Z drugimi besedami, bil sem zgolj opazovalec. Potem sem se začel učiti njihovega jezika in po kakšnih dveh, treh mesecih mi je že kar šlo. Seveda sem delal katastrofalne napake in vsi smo se smejali na moj račun. To je po svoje za človeka dobro, da se mora pustiti učiti od otrok in beračev na ulici, ki so me seveda največ naučili in so bili zelo potrpežljivi učitelji.

Kako tamkajšnji ljudje gledajo na nas, Evropejce?

Na nas gledajo kot na srečneže, ki so se rodili na pravi strani zemeljske oble. Želijo si, da bi lahko kdaj zaživel kot mi. V belih ljudeh vidijo predvsem priložnost za izhod iz svojega sveta. Bele ljudi zato navadno spoštujejo in se jih celo malce bojijo, če se z njimi srečujejo redkeje.

Teško si je predstavljati tamkajšnje okolje. Bi nam opisali značilno afriško ulico?

Moram priznati, da ne vem, kakšna naj bi bila tipična afriška ulica. Videl sem jih samo nekaj. V mestih je pač veliko smeti in vsega. Zgradbe so povsem preproste in najnujnejše. Nič posebnega. Električna je praviloma samo v večjih mestih. Ljudje po vaseh živijo še povsem tradicionalno in daleč od modernega sveta.

Kakšna je tamkajšnja "visoka moda"?

Hmmm. Moda ni ravno moje področje. V to se nisem veliko poglobljajal. Meni je bilo čisto všeč, da sem lahko dneve preživel oblečen v ohlapne kratke hlače in majice. Tam je modno pravilo pravzaprav samo to, da oblečeš, kar pač imaš. To je zanimivo opazovati. Verjemite mi. Takšnih pestrih kombinacij oblačil na človeku, kot sem jih videl v Afriki ne vidiš vsak dan. Ljudje so iznajdljivi.

Afriko si Evropejci predstavljamo kot ogromen živalski vrt. So bila srečanja z divjimi živalmi pogosta?

Nekaj takega je bilo tudi v moji glavi. Potem sem se takim predstavam samo nasmejal. Živali so seveda v divjini, a so redke in se s človekom ne srečujejo prav pogosto. Ostale živali so v narodnih parkih. Najbolj nevarne so pravzaprav kače. Se je pa zanimivo srečevati na poteh z opicami, papigami, kameleoni ... To je lepši del služenja v misijonih.

Razlike nad življenjskim standardom in načinom življenja so očitne. Za boljšo predstavo ... primerjajte nam afriško najstnico z najstnico iz Slovenije.

Uh, težka bo. Najstnica torej? Bom

poskušal. Nič ne obljubim. Tam so dekleta vzgojena v povsem drugačni kulturi, ki postavlja žensko precej pod moškega glede na njun položaj v družbi in domači hiši. Ženske so tiste, ki skrbijo za dom, rojevajo otroke in delajo na poljih. Moški so tisti, ki dominirajo v družabnem življenju. Tako so že mlada dekleta izjemno sramežljiva in z moškim načeloma sploh ne upajo spregovoriti. Staršem in starejšim od sebe morajo deklice izkazovati izjemno spoštovanje. Hkrati začnejo kmalu skrbeti za dom in se poročijo. Ne vem. Meni se zdi, da je to drugače kot pri najstnicah pri nas, a ne? □

Afriko poznamo le z internetnih turističnih strani ter s hollywoodskih filmov in dokumentarcev. Ali nam je pravilno predstavljena?

Seveda je pravilno predstavljena. Bolj je potrebna zavest, da je to le del Afrike in ne celota. Tropske živali, deževni gozd, slikovita plemena ... To je le del vsega, kar je Afrika. To je po svoje žalostna celina. Mislim, da sem nekje že zapisal, da me je šele v Afriki včasih postalo nerodno sram, ko sem gledal izstradane otroke in nemočne bolnike, da sem bel, da pripadam rasi, ki je zaradi želje po bogastvu in oblasti pol drugega sveta pahnila v bedo. Ljudje tam ne živijo dobro in jim marsikaj manjka. Je pa zanimivo to, da imajo tako zelo, zelo malo, hkrati pa so to srečni ljudje. Ljudje, ki se razveselijo zaradi dežja, kosa kruha, novega otroka. Tam nisem srečal res nikogar, ki bi ne imel časa zate. Mi imamo uro in roke in datume, oni imajo čas. Jaz sem v tem smislu užival na tej celini, kjer smrt tako zelo redči prebivalstvo, a je še vedno tako polna otrok in njihovega smeha, prav vsepovod kamor greš.

MAURICA

1. b : 1. b - NEODLOČENO

»Prijateljstvo se krepí z obiski, še posebej z redkimi.«

Naj vam že takoj na začetku povem, da se v naslov mojega članka nikakor ni priplazil tiskarski škrat. Prav vidite.

V petek, 16. aprila, so naše dijake iz 1. b letnika obiskali dijaki iz mariborske Škofijske gimnazije Antona Martina Slomška. Tudi oni obiskujejo 1. b in od tod ideja za naslov članka.

V popoldanskem času so se odvijale različne delavnice. Kot koordinatorka novinarske delavnice sem še s petimi dijaki raziskovala, fotografirala in nadobudno spremljala, kaj počnejo ostali.

V folklorni skupini so dijaki spoznali narodno nošo in tipične folklorne plesе. Meni osebno se je zdelo zanimivo dejstvo, da so ljudje narodno nošo nosili, ko so šli v trgovino, ker je bil to znak bogastva. Verjemite, res je bilo zanimivo v tej delavnici, saj smo lahko poskusili tudi plesati.

Likovne navdušenke so ustvarjale panjske končnice. Dobro jim je šlo od rok. Motivi so bili zelo različni – od rožic, metuljčkov, mavric pa vse do travnikov in še kaj bi se našlo. Pa še žive barve, ki so jih uporabljale, so dale končnicam piko na i.

Udeleženci filmske delavnice so si ogledali film z naslovom Val, ki ga najverjetneje poznate že s Projektnega dne, saj je bil omenjen v skeču, ki so ga zaigrali 2. b. Dijaki so povedali, da je bilo vzdušje zelo zanimivo.

Kuharji so lahko ustvarjali v kuhinji dijaškega doma naše šole. Bajе so pripravljali štruklje.

Mmm ... vredno bi jih bilo poskusiti. □

Zadnja delavnica pa je bil obisk Vipavskega križa. Saj veste – ena izmed znamenitosti Vipavske doline, ki si jo je vredno ogledati. Dijaki te skupine so obiskali samostan in tamkajšnjo knjižnico.

Najverjetneje veste, da se primorsko-štajerska naveza velikokrat zelo dobro obnese. Tudi tokrat se je.

Prepričana sem, da so si mariborski dijaki ta dan dobro zapomnili in se marsikaj naučili. Sama pa sem domov odhitela s še eno super izkušnjo, ki bi jo bilo še kdaj vredno ponoviti □

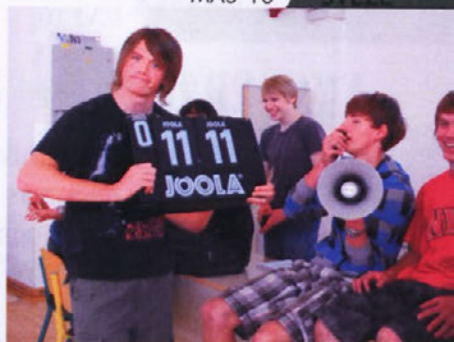
E. B.

MEDRAZREDNO TEKMOVANJE V KOŠARKI

MAJ 10

SVETI

EKSKURZIJE

Ker nas je večina začela počitnikovati v šoli že nekje sredi maja, vas dragi dopisniki nismo želeli obremenjevati še s DOLGIM pisanjem člankov o ekskurzijah. Smo pa se zato spomnili na nadvse oboževani Facebook, o katerembi bi imel prof. Pregelje gotovo veliko povedati, in poiskali veliko informacij iz samega vrha internetnega smetišča.

1. letniki: ZAMEJSKA SLOVENIJA

..Se je dns naspala za use nazaj in naprej. :)

D o -
m a a a
:)...blo
je pa
supeeer
:)... še bi
ponovi-
la... ma
ka š n e
so ble
:P

H o m e
sweet Home ! .. Ma
fajn j blu ;DD ♥

2. letnik: RIM

M a
fuuuul dobr res.
Sploh pa španske
stopnice... Ooo! :D

...no pa smo duma..
in blo je lepo, lepo&
lepo :D

3. letniki: DUNAJ

Odprava
Dunaj je uspela, še
posebej če doživiš
use, kar smo tud mi
in to z čudovito klapco!:D
Vidli smo ogromnu(taku
in drgačnu):D, slišli smo
ogromnu, kupavli, pili in jedli
smo pa dokler so prihranki
to dopuščali!:D Skratka, je
dogajalo!:D

Prof. Teja Pišot skozi čas

MAMI KAKŠNE KAMNINE
PREVLADUJE JO V VIPAVSKI
DOLINI??

MAMI JE TO ...

SLOVENSKI TOP
MODEL

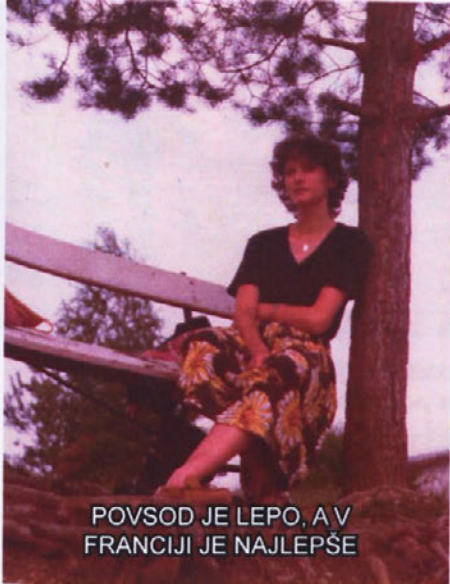
NAVIHAN DEKLIČ

MLADA RAZISKOVALKA

NA OBRAZU JI JE VIDETI, DA JE
ZALJUBLJENA...

POVSOD JE LEPO, A V
FRANCIJI JE NAJLEPŠE

PROFESOR'CA, PAZTE
NA KLOPE !!

RAZISKOVANJE KAMNIN
ALI FRANČOSKE OBALE
...?

V CVETU MLADOSTI

VPRAŠALNIK:

Kako reagiraš v kriznih situacijah?

1. Pri pouku si nevdržno zaspan/a, ti zato:

- a) z glavo na mizi brez zadržkov smrčiš v globokem spancu.
- b) ohranjaš voljo in pridno skrbiš za vedno urejene zapiske.
- c) že po šolski malici odideš domov, kjer si privoščiš dopoldanski počitek.

2. Zmanjka knjig za domače branje, esej pa moraš oddati do jutri. Misliš si:

- a) Ena negativna ocena več ali manj!
- b) Nič zato, saj je zame vedno tu en in edini dijaški.net in ctrl + c.
- c) Poklical bom sošolca, naj mi posodi knjigo (ali pa kar esej).

3. Profesor se odloči za nenapovedano spraševanje še tisto uro. Ti pomisliš:

- a) Ha, itak se sproti učim!
- b) Sr...! Če naskram, mu razbijem avto!
- c) No, še dobro, da ne potrebujem dobre ocene. Bo, kar bo.

4) Vlada neznosna vročina:

- a) Slečeš, kar se da.
- b) Potiš se, smrdiš in trpiš!
- c) Spoštuješ šolska pravila in zato ne postavljaš svojih ramen na ogled

5) Med testom zavzeto plonkaš, ko opaziš, da se ti približuje profesor:

- a) Veslo plonkaš naprej, saj je tvoja metoda tako ali tako neopazna.
- b) Plonk hitro skriješ in si ga pripravljen celo pogoltniti.
- c) Ponavadi ne plonkaš, zato začneš zard-evati in kazati strah.

6) Zbolel si, v šoli pa te že jutri čaka pomemben test. Rečeš si:

- a) To je najboljša stvar, ki se mi je lahko zgodila. Upam, da bo jutri še trajalo.
- b) Joj, kako naj se zdaj učim? Mama, aspirin!
- c) Sedaj bom pa lepo užival in lenaril še teden dni po tem, ko ozdravim.

7) Zloben profesor ti je dal nižjo oceno, kot si jo zaslužil.

- a) S težavo premač
- b) Tako načrtuješ, kako se mu boš čim prej lahko maščeval.
- c) Z mirnim glasom poveš svoje mnenje.

8) Glasno ti kruli in vrti se ti od lakote.

- a) Pridno čakaš na malico.
- b) Glasno se pritožuješ in iščeš način, da bi čim prej prišel do hrane.
- c) Z izgovorom, da moraš na wc, odideš iz razreda in izropaš avtomat.

9) Sošolec/ka poleg tebe klepetata, profesor pa ves čas opominja tebe, kljub temu da tiho sedi v klopi.

- a) Sošolca/ko prosim, naj neha klepetati.
 b) Vključiš se v pogovor, saj bo tako ali drugače vedno le tebe opominjal.
 c) To te razjezi in profesorju daš vedeti, da se s tabo ni za hecat.

10) Pri malici ti ponesreči pade pladenj iz rok in krožniki se z glasnim pokom raztreščijo po tleh.

- a) Tako te je sram, da bi se najraje ugreznil/ v tla.
 b) Začneš se smejeti in uživaš ob bučnem aplavzu, ker si priredil/a zabavo za celo jedilnico.
 c) Takoj po incidentu se zatečeš v grupo prijateljic in upaš, da te je videlo čim manj ljudi.

11) Med uro ti zazvoni telefon, nato pa profesor vpraša po lastniku.

- a) Delaš se, da ni tvoj in skupaj z razredom trdiš, da ni od nikogar.
 b) Osramočeno prineseš profesorju telefon na mizo.
 c) Skregaš se s profesorjem in mu ga pod nobenim pogojem nočeš izročiti.

12) Nujno moraš na stranišče, tam pa je neskončno dolga vrsta.

- a) Stečeš na wc nasprotnega spola, kjer ni vrste.
 b) Čakaš in upaš, da ne prideš na vrsto prepozno.
 c) Upaš, da se boš ostalim v vrsti zasmilil in te bodo spustili naprej.

13) Na urniku imaš telovadbo, ti pa si pozabil/a opremo.

- a) Ne oziraš se na posmeh sošolcev in oblečeš frajerske roza kratke hlače
 b) Prebrskaš vse omarice na šoli in si »sposodiš« vso potrebno opremo.
 c) Poiščeš izgovor in celo uro nič ne

Točkovnik:

Od 21 do 24 točk

Si hladnokrvna oseba, ki se povsod, kamor pride, znajde in zavlada. S tabo ni dobro češenj zobati in to ti piše na čelu. Ampak ... vsi vemo, da se pod krinko hladnokrvne barabe vedno skriva čuteča osebnost, ki ima tudi svoje strahove. Ne pozabi torej, da je včasih za tvoj ponos bolje, da se ponižno umakne pred profesorjem.

Od 16 do 20 točk

Zate ni posebnih pripomb. Bravo. Na žalost reagiraš kar preveč zrelo. Ne pusti, da te vase povleče katera od skrajnosti. Še enkrat – bravo in 3-krat hura za tvojo mamo; dobro te je vzgojila.

Od 12 do 15 točk

Resnično nihče ne bi rekel, da so krizne situacije zate izziv, kajti pojem življenja si razlagaš kot selitev na deželo, kjer te v dvorcu čaka polna knjižnica in gramofon s ploščo Schubertove glasbe. Ampak ... zbudi se! Strahove lahko premagaš. Začneš lahko z uporniškim pogovorom profesorju ... užitek zagotovljen.

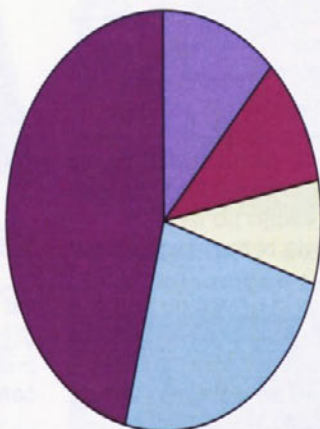

3	2	3	2	3	3	2	3	1	1	2	1	3	C
2	1	1	3	2	2	3	1	2	2	1	2	B	
3	3	2	1	2	1	1	2	3	3	2	2	A	
3	3	1	1	1	1	1	2	3	3	2	1		
13	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	

ANKETA

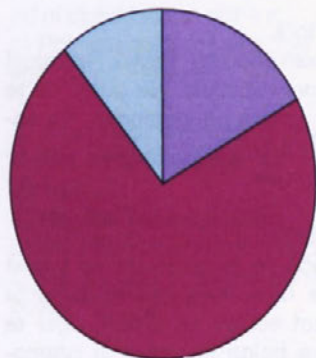

Ali doma recikliraš?

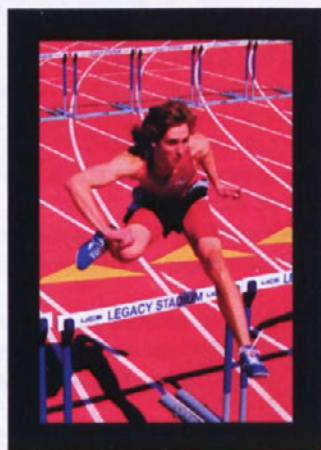

- Ne
- Ne. Vendar bi, če bi imeli doma ločene smeti.
- Nisem še razmišljal o tem. Mogoče bi bilo pametno začeti s tem.
- Občasno. Če se spomnim...
- Seveda. Menim, da je recikliranje zelo pomembno za naš planet.

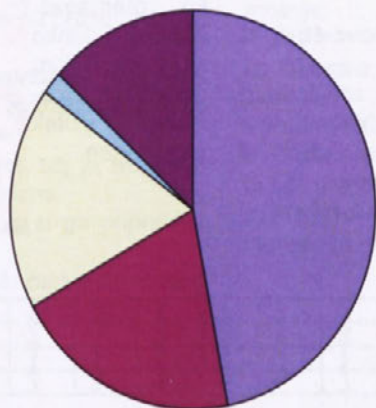
Ali si zadovoljen z rezultatom volitev?

- da
- ne
- ne vem, za kaj se splih gre
- vseeno mi je

Kako se ti zdi novi sistem pri telovadbi?

- Super je, končno lahko počnem pri telovadbi, kar me veseli.
- O.K. je...
- Bilo bi mi 'fajn', če me profesor ne bi dal v neželjeno skupino
- Isto, kot prej, ne vidim velikih sprememb
- Isto, kot prej, ne vidim velikih sprememb...

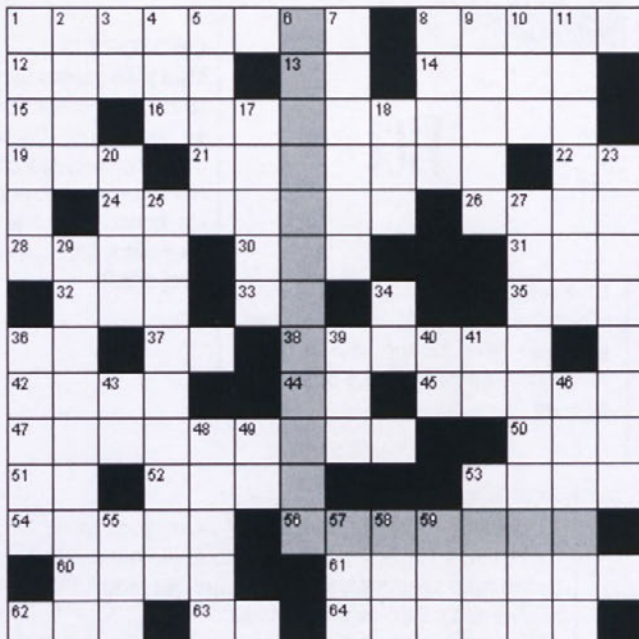
KRIŽANKA

Across

1. dijak v 4. letniku
8. neumnež
12. juha z zelenjavo in mesom
13. lat. galgov eo v pretekliku
14. pokrajna v SZ Grčiji
15. Špela Ambrožič
16. prilagoditev
19. ekološko
21. kar se izrodi
22. cink
24. priimek prejšnjega papeža
26. duša (šp.)
28. rimski bog ljubezni
30. Emanuela
31. euro
32. železov oksid
33. prejšni minister za obrambo (kratici)
35. pevec in solist obenem .P
36. Olga Aškerc
37. Nova Gorica
38. sadež podoben slivi
42. dvigovanje
44. Nejc Hladnik
45. 6.
47. olikanost
50. laughing out loud
51. pozdrav
52. reka v Londonu (brez zadnje črke)
53. logotip
54. fotelj
56. geslo
60. vrednost blaga
61. junaški (brez zadnje črke)
62. osebni zaimsek
63. rubidij
64. sončni zahod (ang.)

Down

1. muslimanski verski objekt
2. antično računalo
3. turistična agencija
4. 60 min
5. polmer
6. geslo

7. naslov (it.)
8. vrsta muhe
9. pripovedništvo
10. pater, znan po stigmah
11. program izmenjav za študente
17. pripadnik azteške civilizacije
18. pesnica Škerl
20. kuverta
23. kar se naroča
25. človeku podobna opica z dolgimi sprednjimi okončinami
27. umetniška literatura
29. majhna mravlja
34. osebni zaimsek
36. funkcija, dobljena z odvajanjem
39. napis na hostiji
40. glasbena šola
41. samo
43. Izak Jager
46. značilnost togega
48. plačlino sredstvo
49. Novo Mesto
53. država v JV Aziji
55. povezava
57. organizacija hudobnih sošolcev
58. belgijsko-egiptovska ustaja
59. japonski računalniški network

VICI

LE ZA NEKATERE

"Te tablete, ki sem vam jih predpisal, so tako močne, da jih lahko jemljejo le pacienti, ki so odličnega zdravja."

OPOZORILO

Mati piše pismo svojemu sinu:

"Sinko, z očetom sva zelo vesela, ker si se določil, da se boš poročil. Še bolj naju veseli, da tvoja bodoča žena pričakuje tvojega otroka. Postala bova dedek in babica. Neizmerno srečna sva."

Na koncu pisma je bil pripis: "Jaz sem odnesel pismo na pošto. Opozarjam te! Ne bodi norec in ne ženi se! Tvoj oče!"

OTROCI

Učiteljica je želela olajšati predavanje na temo Od kod pridejo otroci, zato je naročila učencem, naj o tem povprašajo svoje mame. Mihec je doma vprašal mamo, toda tema jo je tako presenetila, da je pograbila jabolko, ki je ležalo na mizi in rekla:

"Iz tega pridejo otroci na svet!"

Naslednje jutro je dal Mihec jabolko v žep in krenil v šolo. Ko ga je učiteljica vprašala, če ve od kod pridejo otroci na svet, je dal Mihec roko v žep, nekaj časa mencial po žepu, nato pa vprašal:

"Naj ga izvlečem?"

"Ne! Ne!" je zardela učiteljica. "Kar pusti ga notri!"

NAJMANJŠI

Trije dečki se pripravajo, čigav oče je manjši.

"Moj nosi vsa moja oblačila," pove prvi.

"Moj pa niti umivalnika ne doseže!" se oglasi drugi.

Tretji pa v jok. Prva dva ga začudeno vprašata: "Kaj ti pa je?"

"Očeta imam v bolnici. Zadnjič je jagode obiral, pa je iz lestve padel."

PETERŠILJ

Gost je vstopil v Cocktail bar v New Yorku in naročil:

"Manhattan!"

Natakar mu je pripravil koktejl, vanj pa dal vejico peteršilja.

"Kaj pa je to?" se je začudil gost.

"Manhattan!"

"Ne, jaz mislim na tole zelenje!"

"To je pa Central park!"

Šolsko glasilo

37.014.77

ISKRE

Iskre

inv.št:K /

18253

Semenišče Vipava

18253

